

СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 34152

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ТАРИХ
АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.
ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017

Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)

«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы

Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Кестедегі шамаларды салыстырып, дұрыс тұжырымды анықтаңыз.

А бағаны	В бағаны
$2^{7+3\log_8 14}$	1800

- A) $A > B$
- B) $A = B$
- C) $A - 5 = B$
- D) $A < B$
- E) $A = B + 4$

2. Бобтың жылдық жалақысы 48000\$ және оның кезекті демалысы 2 аптаны құрайды. Егер ол аптасына 5 күн, күніне 8 сағат жұмыс істейтін болса, онда Боб сағатына қанша доллар табады?

- A) 28\$
- B) 20\$
- C) 24\$
- D) 16\$
- E) 30\$

3. Натурал сандар қатары бір заңдылықпен берілген. * белгісінің орнына қандай натурал сан сәйкес келеді?

5; 7; 11; 19; 35; *

- A) 67
- B) 51
- C) 65
- D) 77
- E) 54

4. Театрдағы 150 адамның 75-і ер адамдар, 60-ы әйелдер, ал қалғаны балалар

А бағаны	В бағаны
Балалар санының пайыздық көрсеткіші	10%

- A) $A > B$
- B) $A < B$
- C) $A + 1 = B$
- D) салыстыру мүмкін емес
- E) $A = B$

5. Егер $p=8, r=7p-11, s = \frac{5}{6} : \frac{30}{r} + 52$ болса, $p \cdot 2s - r$ табыңыз:

- A) 807
- B) 400
- C) 707
- D) 800
- E) 750

6. Екі санның қосындысы 1244. Егер бірінші санның соңына 3 цифрын қосып, ал екінші санның соңындағы 2-ні алып тастаса екеуі теңеседі. Осы сандарды табыңыз.

- A) 16; 1632
- B) 12; 1232
- C) 14; 1432
- D) 15; 1532

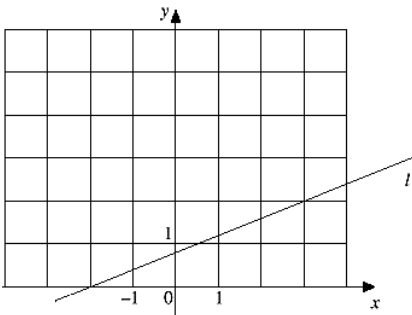
Е) 13; 1232

7. Егер $y < 0$, $x < 0$ болса, онда кестедегі өрнектерді салыстырып, дұрыс тұжырымды анықтаңыз:

А бағаны	В бағаны
$ x + y $	$x+y$

- A) $A=B$
- B) $A>B$
- C) $A=B-9$
- D) $A+1=B$
- E) $A=B+1$

8. Суреттегі l сызығы $f(x)$ функциясының графигі

$\int_{-2}^3 f(x)dx$ неге тең?

- A) 4,5
- B) 5
- C) 25
- D) 9
- E) 33

9. Өз цифрларының қосындысынан тоғыз есе үлкен болатын неше екі таңбалы сан бар екенін анықтаңыз.

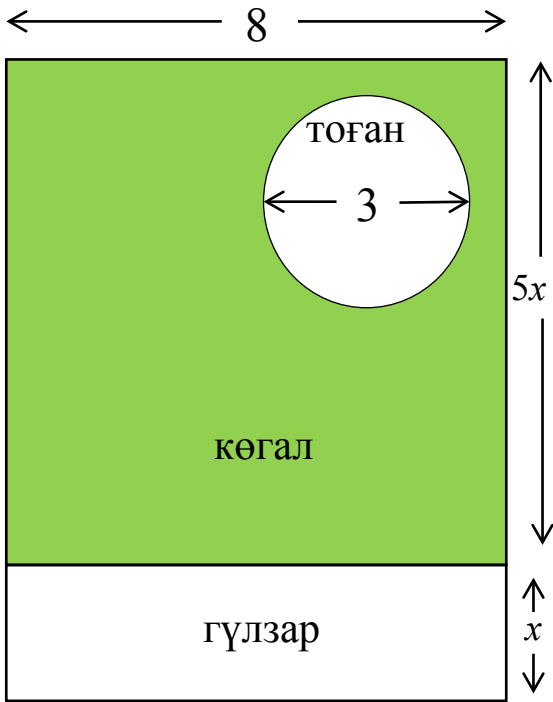
- A) 5
- B) 1
- C) 3
- D) 4
- E) 2

10. $A=\{15; 16; 20; 18; 22; 20\}$ жиыны берілген. Кестедегі өлшемдерді салыстырыңыз:

А бағаны	В бағаны
А жиынының медианасы	А жиынының модасы

- A) $A+1=B$
- B) $A>B$
- C) $A<B-1$
- D) $A>B+1$
- E) $A=B$

11. Суреттегі берілген тіктөртбұрыштың ауданы – 96м^2 . Көгалдың алып жатқан ауданын анықтаңыз ($\pi \approx 3,14$).

- A) 72,14
- B) 73,641
- C) 72
- D) 72,935
- E) 73,105

12. Кез келген бір таңбалы санды қандай да бір «ғажайып» санға көбейткенде, нәтижесінде сол бір таңбалы сан екі рет қайталанып екі таңбалы сан болып шығады. Бұл «ғажайып» сан қандай сан?

- A) 101
- B) 100
- C) 1001
- D) 110
- E) 11

13. Кестедегі өлшемдерді салыстырыңыз:

A бағаны	B бағаны
16; 23; 30; 45; 17 сандарының арифметикалық ортасы	23; 18; 17; 35; 45 сандарының арифметикалық ортасы

- A) $A=B$
- B) $A=B-4$
- C) $A+5=B$
- D) $A>B$
- E) $A<B$

14. 11 сыныптар арасында мектепшілік кешке киетін бірыңғай форманы анықтау үшін сауалнама жүргізіп төмендегідей мәлімет алды:

Киім түрі	Ұлдар	қыздар
классикалық	20	40
дәстүрлі	5	15
жеңіл	5	5
күнделікті	30	10

Осы мәліметті пайдаланып қыздардың шамамен қанша пайызы дәстүрлі киімді таңдағанын анықтаңыз?

- A) 20%
- B) 15%
- C) 17%
- D) 13%
- E) 11%

15. Үш таңбалы сан 3 цифрмен аяқталады. Егер осы цифрды солға, яғни басына апарып қойса, онда үш еселеген саннан 1-і артық болатындай жаңа сан пайда болады. Осы санды табыңыз.

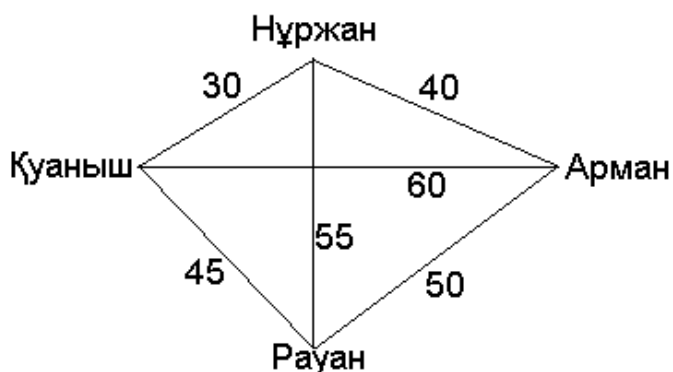
- A) 103
- B) 303
- C) 203
- D) 123
- E) 113

16. $K = \{-5; -1; 12; 29; x; y\}$ -жиыны берілген. Берілген жиынның арифметикалық ортасы 17.

A бағаны	B бағаны
x	y

- A) $A < B$
- B) $A > B$
- C) салыстыру мүмкін емес
- D) $A + 1 = B$
- E) $A = B$

17. Нұржан өзінің Арман, Рауан және Қуаныш есімді достарының әрқайсысының үйіне барып, соңынан өз үйіне кері қайтты. Ол ең қысқа жолмен барып келген болса, оның бағытын анықтаңыз.

- A) Нұржан \rightarrow Рауан \rightarrow Арман \rightarrow Қуаныш \rightarrow Нұржан
- B) Нұржан \rightarrow Қуаныш \rightarrow Арман \rightarrow Рауан \rightarrow Нұржан
- C) Нұржан \rightarrow Арман \rightarrow Рауан \rightarrow Қуаныш \rightarrow Нұржан

D) Нұржан \rightarrow Рауан \rightarrow Қуаныш \rightarrow Арман \rightarrow Нұржан

E) Нұржан \rightarrow Арман \rightarrow Қуаныш \rightarrow Рауан \rightarrow Нұржан

18. А, В, С – әртүрлі оң цифрлар. Сонымен қатар $ABC \cdot ABC = 207936$. Бұл цифрлардың көбейтіндісін табыңыз: $A \cdot B \cdot C = ?$

A) 60

B) 120

C) 135

D) 125

E) 80

19. $y = 5^x$, x – оң бүтін сан

А бағаны	В бағаны
5^{x+1}	$5y$

A) $A > B$

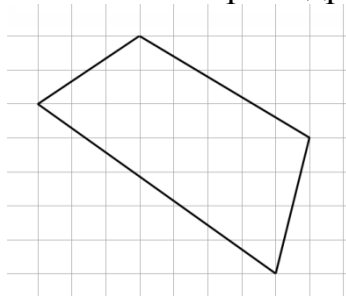
B) $A < B$

C) $A + 1 = B$

D) $A = B$

E) $A - 1 = B$

20. Торкөз өлшемі $1\text{ см} \times 1\text{ см}$ болса, суреттегі фигураның ауданын тауып, оны сантиметр квадратпен көрсетіңіз.

A) 28 см^2

B) 26 см^2

C) 25 см^2

D) 24 см^2

E) 23 см^2

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ай мен Айша (романынан үзінді)

Мұртаза мені көрші ауылға ертіп барды. Мейрам екен. Ондай мейрамды бірінші рет көруім-ау деймін. Халық қарақұрым. Бәрі қызыл-жасыл киінген сияқты. Бір әсем дүние. Ән –күй, балуандардың күресін де көрдім. Ат бәйгесі болды-ау деймін. Адамдар ақ түйенің қарны жарылғандай мәз-мейрам. Содан кенет әлгі шыжандай көптің ішінен кіші Гришканы көзіп шалып қалсын. Оны байқамаста ма едім, не көп, бала көп. Бірақ шашынан таныдым. Көп қараторғайдың арасына бір ақбас торғай кіріп кеткендей зой. Қолымнан ұстап тұрған Мұртаза әлденеге назары ауып, менің қалай сытылып шығып кеткенімді байқамай қалды-ау деймін. Құлдыраңдап отырып ақбас балаға барайын Ол да таныды, қуанып кетті. Қолымнан қысып ұстап алып шықты. Сөйтсем сары шашты адамдар көп екен. Тілдерін түк түсінбеймін. Содан кіші Гришка екеуіміз қол ұстасып бармаған, араламаған жеріміз қалмады. Бір орыс тұмылдырықтаған қоңыр

аю жетектеп, оны ойнатып жүр екен. Аю біресе адам сияқты қос аяқтап түрегеледі, біресе көктің үстіне домалап, басымен жер тіреп, аяғымен тұрып, аунап түседі. Мұндай қызықты көрмеген басым әлгінің қасынан шыға алсамшы. Бірақ жақындауға қорқамын. Кіші Гришка қорықпайды екен, жанына барып кәмпит беріп еді, аю қағып салды, басын иіп тізесін бүкті. Рақмет дегені боса керек. Ал кеп күлейік. Дүниеде күлкі жақсы. Кім күлсе ол күлсін: қазақ па, орыс па, бірден түсінесің. Мына көп орыстың бір-біріне не айтып, не қойып жатқанынан дәнеңе де ұққан жоқпын. Күлгендерін бірден түсіндім. Күлкіге тілмаш керек емес екенін баланың шала миымен-ақ біліп қойдым.

1. Мәтін қандай үлгіде жазылғанын көрсетіңіз.
 - A) Естелік
 - B) Өсиет
 - C) Өмірбаян
 - D) Хат
 - E) Зерттеу
 2. Мәтінге сәйкес келмейтін нұсқа:
 - A) Автордың аюдан сескенуі.
 - B) Ат бәйгесі, күрестің болуы.
 - C) Гришканың өзге балалардан ерекшелігі.
 - D) Автордың орыс тілін жетік білуі.
 - E) Дәл осындай мейрамды бірінші рет көруі.
 3. Мәтіндегі баланың түйсінгені қайсысы, анықтаңыз.
 - A) Дүниеде барлық адам күліп жүруі тиіс.
 - B) Дүние күлкімен мәнді.
 - C) Бала күлкісі әрқашан риясыз болады.
 - D) Күлкі – барлық адамға ортақ қасиет.
 - E) Әр ұлттың күлу әдебі әртүрлі.
 4. Автордың Гришканы суреттеуін көрсетіңіз.
 - A) Нұрлы жүзді бала
 - B) Тұмылдырықты аюдай
 - C) Сары орыс бала
 - D) Сары шашты бала
 - E) Ақбас бала
 5. Оқиғаларды ретімен орналастырыңыз.
 - A) Мейрам; Гришканы тануы; риясыз күлкі; аюды қызықтауы; әкесінен адасып қалуы
 - B) Әкесінен сытылып шығуы; аюға кәмпит беруі; Гришканы тануы; риясыз күлкі
 - C) Мейрам; Гришканы тануы; әкесінен сытылып шығуы; аюды қызықтауы; риясыз күлкі
 - D) Гришканы тануы; аюмен болған қызықтар; аюдың жанына жақындауы; мейрам
 - E) Ақбас торғай; мейрам; Гришканы тануы; аюдың қызығын тамашалауы
- Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Кез-келген дүкенге немесе сауда орындарына бара қалсақ алдымыздан көздің жауын алатын, пішіндері бірдей түсі де әдемі сырты жылтыраған жеміс-жидектерді көреміз, сатып алып жатамыз. Енді сол сатып алған тағамдардың құрамы қандай? Қалай дайындалады? Қайдан келіп жатыр?

Мұны біріміз білсек, біріміз біле бермейміз.

Еліміздегі көкөніс, жеміс-жидектердің басым бөлігі шет елдерден әкелініні бәрімізге аян. Олардың сырт пішіні өзгергені, сақталу мерзімінің ұзақтығы бірден көзге түседі. Күнделікті тұтынып отырған халық та сұрамай сатып ала беретін қызанақ үйде де, базарда да тастай болып қатып жата береді. Бұзылмайды. Ал өзіміз өсірген қызанақ екі-үш күннен кейін босап, жарамсыз болып қалады. Жүзімнің өзін алсаңыз, әдеттегі табиғи көлемінен екі есе үлкейіп, картоппен бірдей болғанын көреміз. Тіпті, осы күнгі шұжық, котлет дегендердің құрамында мүлде ет болмайды. Ол кәдімгі шетелдің соясы, еттің дәмін келтіретін түрлі қоспалардан жасалады. Мұндай өнімдерді ғылыми теорияда «гендік модификацияланған организмдер» (ГМО) деп атайды. Бүгінде әлемдік нарықты гендік инженерияның жемісі – гендік модификацияланған организмдер мен өнімдер (ГМО) жайлап келеді. ГМО – бұл гендік кодына бөтен гендер «жабыстырылған» ағзалар болып табылады. Сыртқы саудаға есігі ашық ел ретінде бұдан біздің ел де тысқары қалып отырған жоқ. ГМО деген атынан үріккеніміз болмаса, оның қандай болатынын, пайда-зияны қаншалықты екенін қарапайым халық әлі біле бермейміз. Бірақ халық «білмеген у ішеді» деп, ас мәзірінде қолдануда. Гендік модификацияланған азық-түліктер ХХ ғасырдың биология саласындағы үлкен жетістігі. Бірақ, негізгі сұрақ осы азық-түліктердің адам ағзасына әсері болып отыр.

6. Мәтінде баяндалған ақпаратты көрсетіңіз.

- A) Жемістердің қайдан келетіндігі
- B) ГМО-ның біздің еліміздегі жасалу жолы
- C) Сырттан келген азық-түліктің сапасы
- D) ГМО-ның анықтамасы
- E) Қол өсірген қызанақтардың жарамсыз болып қалу себебі

7. Гені модификацияланған өнім дегеніміз не?

- A) Бір ағзаның геніне бөтен ағзаның генін енгізу
- B) Өнімге вирустар енгізу
- C) Өнімнің тек сыртқы түріне өң беру
- D) Өнім құрамын алу
- E) Өнімнің қуаттылығын арттыру

8. Гендік модификацияланған өнімдерге тән емес қатарды көрсетіңіз.

- A) Көлемінің үлкен болуы
- B) Табиғи өнімнің мүлдем кездеспеу мүмкіндігі
- C) Ұзақ уақытқа сақталуы
- D) ХХ ғасырдағы биологияның жетістігі
- E) Адам ағзасына оңды әсері

9. Тақырыпта қозғалған негізгі мәселені көрсетіңіз.

- A) ГМО-ға деген сұраныстың артуы туралы
- B) ГМО-ның зиянды жақтары туралы
- C) Өнімді өндірушілер туралы
- D) ГМО өнімдері туралы негізгі ақпаратты беру
- E) ГМО –ның пайдалы жақтары туралы

10. Мәтінде асты сызылған сөйлемнен нені аңғаруға болатындығын көрсетіңіз.

- A) ГМО-ның пайдалы әсерін

- B) ГМО-ның зиянды екендігін
- C) Автордың жағымды эмоциясын
- D) ГМО-ның әлемдік нарықтағы орнын
- E) ГМО-ның пайдалы жақтары туралы

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Алып ағаш

Қазақстанның табиғаты көркем, жанға жайлы әсем жерлерге өте бай өлке екендігі шүбәсіз. Халқының көңілі қандай дарқан болса, жері де сондай кең қазақ даласының әрбір тасын, әрбір шөбін, әрбір суын білу, оны қастерлеу – баршамыздың парызымыз. Осы орайда еліміздің ең ерекше деп танылған ағаштар туралы біліп жүргеніміз абзал.

Қазақстандағы ең көне Хан-ағаш – алып қара ағаш. Ол Іле өзенінің «Алтынемел» ұлттық табиғи саябақ аумағында, Үлкен Қалқан тауының шығыс жағында өседі. Бұл қара ағаш Шыңғысхан шапқыншылығының куәгері деседі. Жергілікті халық ағашты күні бүгінге дейін қасиет тұтады.

Жуандығына алты адамның құшағы әрең жететін 700 жастағы ерекше ағаш Жаркент қаласынан 30 шақырымдағы Әулиеағаш ауылы маңында өседі. Бұл – кәдімгі қара ағаш тұқымы. Мұндай алып ағаштар әлемінің үш елінде ғана бар. Олардың бірі – Қытайда, бірі – Меккеде болса, үшіншісі – біздің жерге тамыр жайған екен. Киелі ағаштың қасында бір тамырдан нәр алып тұрған жеті жас ағаш бар. Жұрт оларды жеті ағайынды деп атап кеткен. «Бозбала мен бойжеткен» аталған қос шынар да осы киелі ағаштың ұрпағы саналады. «Бозбала мен бойжеткеннің» арасынан өткен әйелдер сәби сүю бақытына ие болады, ал Әулиеағаштың көз жасындай болып тамшылап тұрған сулары түрлі ауруларға ем деседі. Бұл ағашты тамашалау мақсатымен Америка, Аустралия, Германия және басқа да шетелдерден туристер жиі келіп тұрады.

11. Алып ағаш ... шапқыншылығына куә болған.

- A) Қайыр ханның
- B) Күйік ханның
- C) Батур Хунтайшының
- D) Шыңғыс ханның
- E) Цэван Рабданның

12. Алып ағашы Қазақстанның ... саябағында кездеседі.

- A) Бурабай
- B) Алматы
- C) Қатон қарағай
- D) Алтынемел
- E) Қызылорда

13. Киелі ағаштың жасы шамамен нешеде?

- A) 900
- B) 850
- C) 100
- D) 700
- E) 950

14. Алып ағашы әлемде тек үш елде бар. Олар:

- A) АҚШ, Жапония, Қытай
- B) Ресей, Индия, Түркия
- C) Қытай, Мекке, Қазақстан

Д) Индия, Қазақстан, Қытай

Е) АҚШ, Түркия, Индия

15. Ең көне Хан-ағаш қандай ағаштың түріне жатады?

А) қарағай

В) қайың

С) қара ағаш

Д) шырша

Е) емен

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Сиқырлы жүзік

Бір кедей күні бойы жұмыс істеп, қатты шаршайды. Бір арша ағашын әрең кесіп жерге құлатқанда, жоғарғы жағынан екі жұмыртқа домалап түседі де, жарылып қалады. Біріншісінен бүркіттің балапаны шығады да, лезде өсіп, адам бойымен бірдей болады. Екінші жұмыртқа жарылып, одан алтын жүзік шығады.

Бүркіт қанатын қағып-қағып қалады да, кедейге:

- Ей, адам ұлы! Сен мені құтқардың. Мен саған мынау алтын жүзікті сыйлаймын. Бұл – сиқырлы жүзік. Бірақ жүзіктен өміріңде бір-ақ тілек тілейсің. Тілегің орындалған соң жүзігің сиқырын жоғалтып, жәй жүзікке айналады. Сондықтан тілегіңді айтпастан бұрын жақсылап ойлан. Әйтпесе кейін өкініп жүресің, – дейді. Осыны айтып, бүркіт ұшып кетеді. Екінші қуаныштан жүрегі жарылардай боп үйіне қайтады. Жолда зергердің дүкеніне соғып, зергерден өз қолындағы жүзіктің қанша тұратынын сұрайды. Зергер: – Екі алтындай болатын шығар, – дейді. Кедей қарқылдап күліп жіберіп, бұл жүзіктің сиқырлы екенін, оған ешбір баға жетпейтінін айтады. Зергер қара жүректі, арам адам еді. Ол кедейді қоярда-қоймай қонаққа шақырады. Үйінде ұйықтап жатқан жерінде егіншінің жүзігін ұрлап алып, соған ұқсас жәй жүзікті салып қояды. Келесі күні кедей байгүс жөніне кетеді, зергер есік-терезесін мықтап бекітіп алып:

- Жүз мың алтыным болса, – деуі мұң екен, үстіне алтындар жауа бастайды. Зергер жанталасып, арлы-берлі қаша бастайды, бірақ есікті аша алмайды. Дүниеқоңыз зергер алтынға көміліп өледі, алтындарын көршілері бөлісіп алады. Ал қарапайым егінші болса өзінің адал еңбегімен бақытты өмір сүріпті.

16. Кедей жігіт алтын жүзікті қайдан алады?

А) жұмыртқа ішінен

В) жолдан

С) зергерден ұрлап алады

Д) әйелінің жүзігі

Е) таудың басынан тауып алады

17. Зергер жігітті неге үйіне қонаққа шақырды?

А) дос болу үшін

В) зергерлік ұйым жасауға

С) жұмысқа алу үшін

Д) жүзікті алып қалу үшін

Е) ақша беру үшін

18. Мәтіннің негізгі түйінді ойын білдіретін сөзді табыңыз

А) бүркіт

- В) ағаш
- С) кедейшілік
- Д) дүниеқоңыздық
- Е) жүзік

19. Алтын көрсе періште жолдан таяды. Кімнің іс-әрекетіне байланысты айтылған?

- А) жүзікті тауып алған кедейдің
- В) сиқырлы жүзік екенін айтқан бүркіттің
- С) кедей жігітті алдаған зергердің арам ісі
- Д) зергердің көршілерінің алтынды алуы
- Е) кедей жігіттің сиқырылы жүзікті сатуы

20. Зергер сиқырлы жүзікті қанша алтынға бағалайды?

- А) төрт алтынға
- В) жеті алтынға
- С) жүз мың алтынға
- Д) он алтынға
- Е) екі алтынға

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

1. Еуропа мен Азиядағы қола дәуіріндегі ең ірі мәдениеттердің бірі:

- А) Беғазы-Дөңдібай.
- В) Алексеев.
- С) Тамғалы.
- Д) Атасу.
- Е) Андронов.

2. Сарматтар өміріндегі қосымша кәсіп:

- А) Аңшылық
- В) Егіншілік
- С) Тоқыма
- Д) Сауда
- Е) Мал шаруашылығы

3. Ұйғыр қағанатының жеңілген қарлұқтар жылжыды:

- А) Солтүстік Қазақстанға
- В) Шығыс Түркістанға
- С) Батыс Сібірге
- Д) Қашқарияға
- Е) Жетісуға

4. Ұлы Жібек жолында сауданың өркендеуіне байланысты Қытайдан басқа жібек өндіру жандана бастаған өңір:

- А) Кавказ жері
- В) Арабия түбегі
- С) Солтүстік Африка
- Д) Сібір жері
- Е) Қырым

5. Махмуд Қашғаридың кітабы:

- А) «Диуани Хикмет»
- В) «Құтты білік»
- С) «Оғызнама»
- Д) «Диуани луғат ат-түрк»

Е) «Дастандар»

6. Найман ханы Күшліктің Жетісу мұсылмандарына жасап отырған озбырлығын тоқтатты:

- А) Арабтардың келуі
- В) Қытайлардың келуі
- С) Хорезм шапқыншылығы
- Д) Парсылардың келуі
- Е) Моңғолдардың келуі

7. Қазақ халқының этникалық жағынан қалыптасуында басты рөл атқарған:

- А) Қарақалпақтар
- В) Ақ Орда тайпалары
- С) Өзбектер
- Д) Сібір халықтары
- Е) Моңғолдар

8. Қаракенгір өзенінің оң жағында күмбезі орналасқан хан:

- А) Барак
- В) Тәуке
- С) Алаша
- Д) Қасым
- Е) Шыңғыс

9. Қазақ хандары Қаратау өңірін өздеріне қаратты:

- А) XV ғ. 70-жылдары
- В) XV ғ. 60-жылдары
- С) XVI ғ. 30-жылдары
- Д) XV ғ. 90-жылдары
- Е) XV ғ. 50-жылдары

10. XV ғасырдың соңында Шайбани ұрпағы мен Қазақ хандығы арасындағы күрестің себебі:

- А) Маңғыстау үшін.
- В) Балқаш маңы үшін.
- С) Орта Азия үшін.
- Д) Сырдария қалалары үшін.
- Е) Сарыарқа үшін.

11. Қаракерей Қабанбай туралы жазылған Қ.Жұмаділовтың диалогиясы:

- А) «Соңғы парыз»
- В) «Көне түркілер»
- С) «Дара тұлға»
- Д) «Дарабоз»
- Е) «Қызыл жебе»

12. 1870 жылы Маңғыстауда болған көтеріліс басшыларының бірі:

- А) Л.Байшоғыров
- В) Т.Мұрадұлы
- С) Д.Тәжіұлы
- Д) Қ.Бабажанұлы
- Е) Б.Шоқабасов

13. 1822 жылғы «Жарғы» бойынша шетелдермен келіссөз жүргізу құқығы берілді:

- А) шекаралық басқармаға төрағасы
- В) округтік приказдарға

- C) старшындарға
 - D) аға сұлтандарға
 - E) болыс сұлтандарға
14. 1868 жылы құрылған статистикалық комитет:
- A) Орынборда
 - B) Түркістанда
 - C) Семейде
 - D) Торғайда
 - E) Ташкентте
15. 1916 жылы Верный уезінің Жайымтал болысының ханы болып сайланды:
- A) Т.Рысқұлов
 - B) А.Иманов
 - C) Б.Әшекеев
 - D) С.Сейфуллин
 - E) Ә.Жангелдин
16. 1917 жылы «Қазақ жастарының революцияшыл одағы» құрылды:
- A) Семейде
 - B) Петропавлда
 - C) Сергиопольде
 - D) Әулиеата мен Меркеде
 - E) Верныйда
17. 1931 жылы Қарағанды облысының, Осакаров ауданында негізінен пайда болды:
- A) 35 қоныс обсервация.
 - B) 55 қоныс обсервация.
 - C) 45 қоныс обсервация.
 - D) 25 қоныс обсервация.
 - E) 65 қоныс обсервация.
18. Ұлы Отан соғысынан кейінгі жылдары партиялық әкімшілік қоғамтанушы ғалымдардан талап еткен зерттеулер:
- A) Демократия идеологияны қуаттаған зерттеулер
 - B) Қазақ әдебиеті, лингвистика
 - C) Коммунистік идеологияны қуаттаған зерттеулер
 - D) Ұлттық этнология, салт-дәстүр
 - E) Қазақстан тарихы
19. Қазақ КСР-ның Тіл туралы заңы қабылданды:
- A) 1986 ж. 22 тамызда
 - B) 1988 ж. 7 қазанда
 - C) 1991 ж. 16 желтоқсанда
 - D) 1989 ж. 22 қыркүйекте
 - E) 1990 ж. 28 қаңтарда
20. Желтоқсан оқиғасына дұрыс баға беруге, бейбіт шеруге қатысқан жастарды ақтауға күшін салған қоғам қайраткері:
- A) О. Сүлейменов
 - B) М. Шаханов
 - C) М. Мағауин
 - D) Ғ. Келімбетов
 - E) С. Шаймерденов

МАТЕМАТИКА

1. Өрнектің мәнін табыңыз: $7 \cdot (3m + 2n) - 11n$, мұндағы $7m + n = 4,7$
- A) 14,1
B) 2,42
C) 2,41
D) 1,42
E) 1,43
2. Тендеуді шешіңіз: $29x - 15x + 16 = 100$
- A) 6
B) 1
C) 0
D) 3
E) 5
3. Тракторшы жыртуға тиісті жердің 76 % -ін жыртқанда, $2,4 \text{ км}^2$ жер жырылмай қалды. Ол барлығы қанша жер жыртуға тиіс екенін анықтаңыз
- A) 15 км^2
B) 12 км^2
C) 10 км^2
D) 20 км^2
E) 13 км^2
4. Тендеуді шешіңіз: $3^{2x-8} - 2^{x-4} = 0$.
- A) 12.
B) -4.
C) 3.
D) 4.
E) -12.
5. $\lg 2 = a$ және $\log_2 7 = b$ екені белгілі. $\lg 56$ -ны табыңыз:
- A) $\frac{b-ab}{a}$
B) $a + 2ab$
C) $2a + ab$
D) $3a + ab$
E) $\frac{b}{a}$
6. Теңсіздіктің шешімі болатын аралық: $\left| \frac{2x}{x-1} \right| > -1$
- A) $(-\infty; 1) \cup (1; +\infty)$
B) $(-1; 1)$
C) шешімі жоқ
D) $(-\infty; 0) \cup (1; +\infty)$
E) $[-1; 1]$
7. $\begin{cases} \log_{\frac{1}{2}}(5-2x) < -2 \\ 4(x+2) > 3x+4 \end{cases}$ теңсіздіктер жүйесінің шешімін табыңыз:
- A) $(0,5; \infty)$

B) (0,5;2,5)

C) (-4;2,5)

D) (-4;0,5)

E) (-4; ∞)

8. $\sqrt{5x-1} = \frac{9}{\sqrt{5x-1}}$ теңдеуін шешіп, $x^2 + x$ мәнін табыңыз

A) 10

B) $2\frac{13}{16}$

C) 6

D) 18

E) $\frac{11}{25}$

9. Есептеңіз: $\left(\frac{1}{\sqrt{6}} \cdot \operatorname{tg}(-45^\circ) \cdot \sin 240^\circ \cdot \cos 135^\circ \cdot \operatorname{ctg} 405^\circ\right)^{-2}$

A) -16

B) 0,125

C) -8

D) 16

E) 8

10. $\cos 3x = \cos 12^\circ$ теңдеуінің барлық шешімдерін табыңыз.

A) Жауабы жоқ.

B) $\pm 4^\circ + 180^\circ k, k \in \mathbb{Z}$.

C) $4^\circ + 180^\circ k, k \in \mathbb{Z}$.

D) $-4^\circ + 120^\circ k, k \in \mathbb{Z}$.

E) $\pm 4^\circ + 120^\circ k, k \in \mathbb{Z}$.

11. Теңсіздікті шешіңіз: $\sin\left(\frac{\pi}{3} - 3x\right) \cdot \cos\left(\frac{\pi}{3} - 3x\right) > \frac{\sqrt{3}}{4}$

A) $-\frac{\pi}{6} + \frac{\pi}{3}n < x < \frac{\pi}{9} + \frac{\pi}{3}n, n \in \mathbb{Z}$

B) $-\frac{\pi}{9} + \frac{\pi}{3}n < x < \frac{\pi}{6} + \frac{\pi}{3}n, n \in \mathbb{Z}$

C) $\frac{\pi}{18} + \frac{\pi}{3}n < x < \frac{\pi}{3} + \frac{\pi}{3}n, n \in \mathbb{Z}$

D) $\frac{\pi}{6} + \frac{\pi}{3}n < x < \frac{2\pi}{9} + \frac{\pi}{3}n, n \in \mathbb{Z}$

E) $-\frac{\pi}{3}n < x < \frac{\pi}{18} - \frac{\pi}{3}n, n \in \mathbb{Z}$

12. Мүшелері оң геометриялық прогрессияның бірінші мен бесінші мүшелерінің көбейтіндісі 16-ға тең. $b_3^2 + b_3$ табыңыз, мұндағы b_3 - геометриялық прогрессияның үшінші мүшесі.

A) 12.

B) 56.

C) 20.

D) 42.

E) 30.

13. $y = \frac{x}{2} - \frac{2}{x}$ функциясының:

а) нөлдерін;

б) өсу аралықтарын;

в) кему аралықтарын анықтаңыз.

- А) а) $-2, 2$; б) $(-\infty; +\infty)$; в) жоқ.
 В) а) $-2, 2$; б) $(-\infty; 0), (0; +\infty)$; в) жоқ.
 С) а) $-2, 0, 2$; б) $(-\infty; 0)$; в) $(0; +\infty)$.
 D) а) $-2, 2$; б) $(-\infty; -2), (2; +\infty)$; в) $[-2; 2)$.
 E) а) $2, -2$; б) жоқ; в) $(-\infty; +\infty)$.

14. Нүкте координаталық түзу бойымен $s(t) = -3t^2 + 42t - 30$ заңы бойынша қозғалып келеді. $t=4$ болғандағы жылдамдығын табыңыз.

- A) 18
 B) 20
 C) 42
 D) 16
 E) -18

15. $f(x) = 6x^2 - 3x - 1$ функциясы үшін $F(x)$ алғашқы функция болса, онда $F(-1)$ -ді табыңыз. Мұндағы $F(1) = 4$.

- A) 1
 B) -1
 C) 0
 D) 2
 E) -2

16. Тік бұрышты үшбұрыштың тік бұрышының биссектрисасы гипотенузаны 2:3 қатынаста бөледі. Гипотенузаны биіктік қандай қатынаста бөлетінін табыңыз.

- A) 1:4
 B) 2:9
 C) 4:9
 D) 3:4
 E) 1:9

17. Үшбұрышты дұрыс призма шарға іштей сызылған. Шар радиусы $\frac{\sqrt{7}}{\sqrt{3}}$ см, ал призманың табанының қабырғасы 2 см болса, онда призманың биіктігін табыңыз.

- A) 0,5 см.
 B) 1,5 см.
 C) 2 см.
 D) $\frac{7}{3}$ см.
 E) 1 см.

18. ABC үшбұрышында D нүктесі AC қабырғасының ортасы болып келеді. $\overrightarrow{CD} = \overrightarrow{BA} + x\overrightarrow{BD}$ теңдігі орындалатындай x-тің мәнін табыңыз.

- A) 2
 B) 1
 C) 3

D) - 1

E) -2

19. Теңдеудің түбірін табыңыз: $-0,4x^2 + 0,4(x - 0,2)^2 = -0,04$.

A) -0,35.

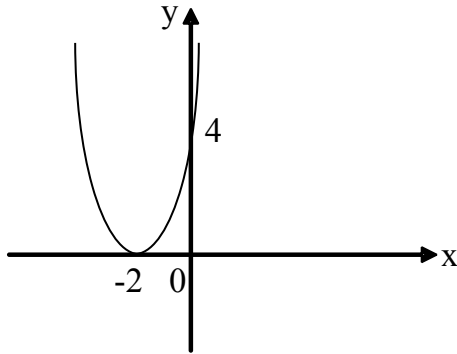
B) 0.

C) -0,16.

D) 0,35.

E) 3,5.

20. Графигі бойынша параболаның теңдеуін анықтаңыз:

A) $y = x^2 - 2$ B) $y = x^2 + 4$ C) $y = (x - 2)^2$ D) $y = (x + 2)^2$ E) $y = (x + 2)^2 - 4$ 21. $\left(\frac{3\pi}{4} - \frac{\pi}{3}\right) : \frac{\pi}{6}$ өрнегінің мәні:

A) Жай санға тең

B) $\frac{5\pi}{6}$ -ге теңC) $\frac{5}{2}$ -ке тең

D) Теріс сан

E) $\frac{5\pi}{2}$ -ге тең

F) Рационал сан

G) Натурал сан

H) Оң сан

22. Арасы 650 км екі жерден бір-біріне қарсы екі поезд шығады. Егер екеуі бір уақытта орындарынан қозғалса, 10 сағаттан кейін кездесер еді. Ал егер екінші поезд біріншіге қарағанда 4 сағат 20 минут ертерек шықса, онда кездесу бірінші поезд шыққан соң 8 сағаттан кейін болады. Әрбір поездың жылдамдығын табыңыз.

A) 28 км/сағ

B) 30 км/сағ

C) 35 км/сағ

D) 33 км/сағ

E) 21 км/сағ

F) 25 км/сағ

G) 31 км/сағ

H) 42 км/сағ

23. $\begin{cases} 3^x \cdot 7^y = 63 \\ 3^x + 7^y = 16 \end{cases}$ теңдеулер жүйесінің шешімі бола алатын жұп:

A) $(x; y) = (3; 1)$ B) $(x; y) = (\log_3 7; \log_7 9)$ C) $(x; y) = (4; 3)$ D) $(x; y) = (2; 3)$ E) $(x; y) = (\log_3 6; \log_7 9)$ F) $(x; y) = (2; 1)$ G) $(x; y) = (\log_3 6; \log_7 8)$ H) $(x; y) = (1; 2)$

24. Егер $\lg 2 = a$, $\log_2 7 = b$ болса, онда:

A) $3a - ab = \lg 56$ B) $3a = \lg 4$ C) $3a + ab = \lg 56$ D) $ab = \lg 7$ E) $ab = \log_2 14$ F) $3a = \lg 6$ G) $3a = \lg 8$ H) $ab = \lg 2$

25. $3 < \frac{3x+3}{3} < 6$ теңсіздіктер жүйесінің:

A) Ең кіші бүтін шешімі 3-ге тең

B) Ең кіші бүтін шешімі 5-ге тең

C) Ең үлкен бүтін шешімі 2-ке тең

D) Ең кіші бүтін шешімі 2-ге тең

E) Бір ғана бүтін шешімі бар

F) Шешімі жоқ

G) Ең үлкен бүтін шешімі 5-ке тең

H) Ең үлкен бүтін шешімі 4-ке тең

26. $\begin{cases} \sqrt{\frac{x}{y}} + \sqrt{\frac{y}{x}} = \frac{5}{2} \\ x + y = 10 \end{cases}$ теңдеуінің түбірлері көрсетілген нұсқаларды анықтаңыз.

A) 2

B) 8

C) 4

D) -1

E) 7

F) -2

G) 5

H) -3

27. $\begin{cases} \sin x + \cos y = 1 \\ \sin^2 x - \cos^2 y = 0 \end{cases}$ теңдеулер жүйесінен шығатын дұрыс тұжырым:

A) $y = \pm \frac{2\pi}{3} + 2\pi n, n \in Z$

B) $\sin x = \frac{1}{2}$

C) $x = (-1)^n \frac{\pi}{6} + \pi n; n \in Z$

D) $x = (-1)^{n+1} \frac{\pi}{6} + \pi n; n \in Z$

E) $\cos y = -\frac{1}{2}$

F) $x = (-1)^n \frac{\pi}{6} + \frac{\pi n}{2}; n \in Z$

G) $\sin x = -\frac{1}{2}$

H) $y = \pm \frac{\pi}{3} + 2\pi n, n \in Z$

28. Геометриялық прогрессияда $b_1 = 6, q = -2$ екені белгілі. Сонда:

A) Прогрессия өспелі

B) $b_1 - b_2 + b_3 - b_4 + b_5 = 66$

C) Прогрессия кемімелі де емес, өспелі де емес

D) Прогрессия кемімелі

E) $b_1 - b_2 + b_3 - b_4 + b_5 = 88$

F) $b_1 + b_2 + b_3 + b_4 + b_5 = 186$

G) $b_1 + b_2 + b_3 + b_4 + b_5 = 66$

H) $b_1 - b_2 + b_3 - b_4 + b_5 = 186$

29. Келесі функцияның туындысы $9x^{14} - \frac{2}{x^2}$ функциясына тең:

A) $f(x) = \frac{3}{5}x^{15} + \frac{2}{x} + 2$

B) $f(x) = \frac{3}{5}x^{15} - \frac{2}{x} + \sqrt{2}$

C) $f(x) = \frac{3}{5}x^{15} + \frac{2}{x} + \sqrt{2}$

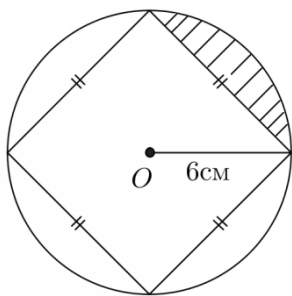
D) $f(x) = \frac{3}{5}x^{15} + \frac{2}{x}$

E) $f(x) = -\frac{3}{5}x^{15} + \frac{2}{x} + \sqrt{2}$

F) $f(x) = \frac{3}{5}x^{15} - \frac{2}{x}$

G) $f(x) = \frac{3}{5}x^{15} - \frac{2}{x} + 2$

$$H) f(x) = \frac{3}{5}x^{15} - \frac{2}{x} - \sqrt{2}$$

30. шеңбері берілген. Дұрыс тұжырымды анықтаңыз.

- A) Квадраттың ауданы 54 см^2
- B) Квадраттың периметрі 48 см
- C) Шеңбер ұзындығы $15\pi \text{ см}$
- D) Боялған сегменттің ауданы $(9\pi - 18)\text{см}^2$
- E) Квадрат диагонолінің ұзындығы 9 см
- F) Дөңгелектің ауданы $36\pi \text{ см}^2$
- G) Квадрат қабырғасының ұзындығы 12 см
- H) Квадраттың ауданы 72 см^2

ФИЗИКА

1. Ауада үрленген шар, суға белгілі бір тереңдікке батырылды. Су мен ауаның температуралары бірдей, атмосфералық қысым қалыпты. Су астындағы шарға түсірілетін қысым

- A) артуы да, кемуді де мүмкін
- B) артады
- C) нольге тең болады
- D) кемиді
- E) сол қалпында қалады

2. Массасы 10 кг арбаша 2 м/с жылдамдықпен қозғалады. Массасы 40 кг бала 3 м/с жылдамдықпен қарама-қарсы жүгіріп келіп, оған секіріп мінеді. Бала мен арбашаның жылдамдығы

- A) 1 м/с
- B) $4,5 \text{ м/с}$
- C) 3 м/с
- D) $1,5 \text{ м/с}$
- E) 2 м/с

3. Ішкі энергиясы өзгермейтін процесс

- A) адиабата.
- B) изотермия.
- C) изохора және изобара.
- D) изохора.
- E) изобара.

4. Сыртқы кедергі $3,9 \text{ Ом}$ болғанда тізбектегі ток күші $0,5 \text{ А}$, ал сыртқы кедергі $1,9 \text{ Ом}$ болғандағы ток күші 1 А болса, ток көзінің ішкі кедергісі мен ЭҚК-і.

- A) $0,2 \text{ В}; 1 \text{ Ом}$.
- B) $0,1 \text{ В}; 2 \text{ Ом}$.
- C) $2 \text{ В}; 0,4 \text{ Ом}$.

D) 0,4 В; 2 Ом.

E) 2 В; 0,1 Ом.

5. Жіпке ілінген дене еркін тербеліс кезінде ең үлкен сол жақ ауытқудан тепе-теңдікке дейін 0,2 с-та жетеді. Дененің тербеліс периоды:

A) 0,4 с

B) 0,2 с

C) 2,5 с

D) 5 с

E) 0,8 с

6. Темір жол бойында тұрған адамға, алыстағы рельстер бір-біріне қосылып тұрған сияқты болады, алыстағы нәрселер жақындағыларға қарағанда тезірек жылжиды, себебі:

A) жарық толқынының ұзындығы нәрсеге дейін ара қашықтықтан үлкен

B) көру бұрышының кішіреюіне байланысты

C) көру бұрышының үлкеюіне байланысты

D) жарықтың шашырауына байланысты

E) жарық толқынының ұзындығы нәрсеге дейін қашықтықтан кіші

7. Антизат пен заттың аннигиляциясы кезінде заттың тыныштық энергиясы түзілетін γ – кванттардың

A) квазимеханикалық энергиясына түрленеді.

B) ішкі энергиясына түрленеді.

C) потенциалдық энергиясына түрленеді.

D) кинетикалық энергиясына түрленеді.

E) жылулық энергиясына түрленеді.

8. Бастапқы жылдамдығы 10 м/с автомобиль 2 м/с² үдеумен тежеліп бастаған. Оның соңғы 2 с-та жүрген жолы

A) 2 м

B) 4 м

C) 5 м

D) 3 м

E) 2,5 м

9. Массасы 2 т автомобиль авариялық тежелуде 50 м жүріп барып тоқтады. Егер үйкеліс коэффициенті 0,4-ке тең болса, үйкеліс күшінің жұмысы

($g = 10 \text{ м/с}^2$)

A) 250 кДж.

B) 150 кДж.

C) 400 кДж.

D) 120 кДж.

E) 350 кДж.

10. Газ тұрақты қысымда $t_1=27^\circ\text{C}$ температурадан $t_2=39^\circ\text{C}$ температураға дейін қыздырылды. Көлемнің ұлғаюы

A) 2%

B) 3%

C) 6%

D) 4%

E) 5%

11. Вакуумда орналасқан бірдей екі зарядты суға салғанда олардың өзара әсерлесу күші өзгеріссіз қалса, зарядтардың ара қашықтықтарының қатынасы ($\epsilon_{\text{вакуум}}=1, \epsilon_{\text{су}}=81$)

$$A) \frac{r_{\text{вакуум}}}{r_{\text{су}}} = 9$$

$$B) \frac{r_{\text{вакуум}}}{r_{\text{су}}} = 22$$

$$C) \frac{r_{\text{вакуум}}}{r_{\text{су}}} = 18$$

$$D) \frac{r_{\text{вакуум}}}{r_{\text{су}}} = 3$$

$$E) \frac{r_{\text{вакуум}}}{r_{\text{су}}} = 16$$

12. Массасы 0,001 мг, заряды 1 мкКл бөлшек индукциясы 0,1 Тл магнит өрісіне күш сызықтарына перпендикуляр $2 \frac{\text{км}}{\text{с}}$ жылдамдықпен кірсе,

оның қозғалыс траекториясының қисықтық радиусы

A) 40 м

B) 30 м

C) 60 м

D) 20 м

E) 50 м

13. Тербелмелі контурдағы катушканың индуктивтілігі 0,2 Гн, ал ток күшінің тербеліс амплитудасы 40 мА. Ток күшінің лездік мәні амплитудалық мәнінен 2 есе кем болса, катушканың магнит өрісі энергиясы

A) 10 мкДж.

B) 40 мкДж.

C) 20 мкДж.

D) 30 мкДж.

E) 35 мкДж.

14. Энергиясы $6,62 \cdot 10^{-18}$ Дж монохромат сәуле импульсінде толқын ұзындығы 450 нм болатын фотондар саны ($h=6,62 \cdot 10^{-34}$ Дж·с, $c=3 \cdot 10^8$ м/с)

A) 15

B) 12

C) 13

D) 20

E) 10

15. Жүк машина мен жеңіл машина соқтығысқан кезде, жеңіл машинаға әсер көбірек болады. Ньютонның III заңы орындалса, ақаулардың әртүрлілігі

A) күш әсері нәтижесінің (үдеудің) дене массасына тәуелділігімен түсіндіріледі.

B) жеңіл автомобильге әсер еткен күштің жүк автомобиліне әсер ететін күштен үлкен болуымен түсіндіріледі.

C) жүк автомобиліне әсер еткен күштің жеңіл автомобильге әсер ететін күштен үлкен болуымен түсіндіріледі.

D) соқтығысудың серпімді еместігімен түсіндіріледі.

E) соқтығысу кезінде Ньютон заңдары кейде орындалмайтынымен түсіндіріледі

16. Ауа шары жабдықтарының (қабық, тор, кәрзеңке) массасы 450 кг.

Шардың көлемі 1600 м^3 . Гелиймен толтырғанда, шардың ие болатын көтеруші күші ($\rho_{\text{ауа}} = 1,29 \text{ кг/м}^3$, $\rho_{\text{гелий}} = 0,18 \text{ кг/м}^3$, $g = 10 \text{ Н/кг}$)

- A) 12250 Н.
- B) 13000 Н.
- C) 13260 Н.
- D) 14000 Н.
- E) 15270 Н.

17. Отынсыз массасы 400 т зымыран, отын жанғанда 125 м биіктікке көтеріледі. Отын массасы 50 т. Отынды бірден жанып кетеді деп есептегенде, зымыраннан газдың ұшып шығу жылдамдығы:

- A) 400 м/с
- B) 300 м/с
- C) 500 м/с
- D) 100 м/с
- E) 200 м/с

18. Массасы 0,1 кг дененің қатаңдық коэффициенті 250 Н/м серіппедегі тербеліс амплитудасы 0,15 м. Жылдамдық модулінің ең үлкен шамасы

- A) 5 м/с.
- B) 0,3 см/с.
- C) 7,5 м/с.
- D) 0,3 м/с.
- E) 5 см/с.

19. Кернеуі 110 В тұрақты ток көзіне қосылған, ұзындығы 5 м, көлденең қимасының диаметрі 0,25 мм нихром сымынан жасалған қыздырғыштың қуатын анықтаңыз. (нихромның меншікті кедергісі $110 \cdot 10^{-8} \text{ Ом}\cdot\text{м}$.)

- A) $\approx 108 \text{ Вт}$.
- B) $\approx 116 \text{ Вт}$.
- C) $\approx 136 \text{ Вт}$.
- D) $\approx 140 \text{ Вт}$.
- E) $\approx 124 \text{ Вт}$.

20. Көздің талмай қабылдайтын қуаты $2 \cdot 10^{-9} \text{ Вт}$. Толқын ұзындығы 0,5 мкм жарықты қабылдайды. 1с ішінде көз торына түсетін фотон саны

$$\left(h = 6,62 \cdot 10^{-34} \text{ Дж}\cdot\text{с}; c = 3 \cdot 10^8 \text{ м/с} \right)$$

- A) $5 \cdot 10^{15}$.
- B) $5 \cdot 10^{12}$.
- C) $7 \cdot 10^{12}$.
- D) $5 \cdot 10^{10}$.
- E) $5 \cdot 10^9$.

21. Идеал жылу машинасы 1 циклда 200 Дж жұмыс жасап, салқындатқышқа 400 Дж жылу береді. Осы машина қыздырғышының температурасы салқындатқыштікінен үлкен

- A) 1,25 есе
- B) 1,5 есе
- C) 2,5 есе
- D) 2,25 есе
- E) 0,75 есе
- F) 0,5 есе
- G) 0,2 есе

H) 2 есе

22. Температураны өлшеуде қолданылатын шкалалар:

- A) Клаузиус
- B) Джоуль
- C) Фаренгейт
- D) Цельсий
- E) Папен
- F) Ньютон
- G) Кельвин
- H) Уильям

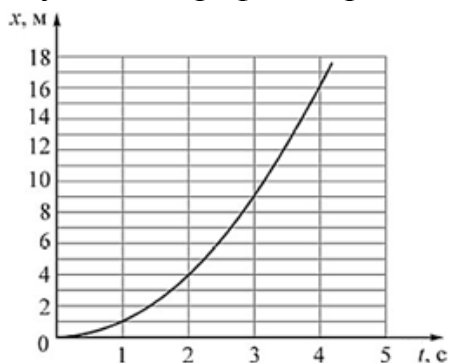
23. Индуктивті катушканың индуктивтік кедергісін анықтаңыз:

- A) $X_L = \sqrt{\frac{L}{C}}$
- B) $X_L = \frac{1}{\omega L}$
- C) $X_C = \frac{1}{\omega C}$
- D) $X_L = 2\pi \sqrt{\frac{1}{LC}}$
- E) $X_L = \omega LC$
- F) $X_L = \frac{1}{L}$
- G) $X_L = \frac{L}{\omega}$
- H) $X_L = \sqrt{\frac{1}{LC}}$

24. Үш линзаның фокус аралықтары 0,8 м; 250 см; 200 мм. Әр линзаның оптикалық күшін анықтаңыз

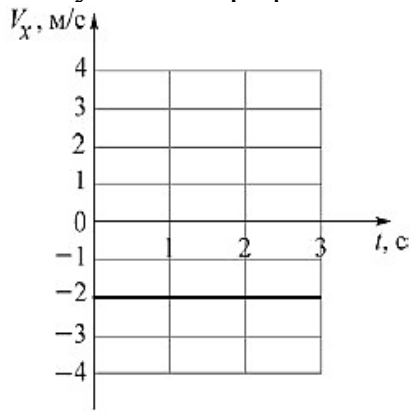
- A) 0,4 дптр
- B) 1,25 дптр
- C) 0,5 дптр
- D) 1 дптр
- E) 5 дптр
- F) 0,7 дптр
- G) 1,4 дптр
- H) 2 дптр

25. Кішкене дене бастапқы жылдамдықсыз ОХ осі бойымен теңүдемелі қозғала бастайды. Суретте осы дененің x координатасының t уақытқа тәуелділік графигі берілген.

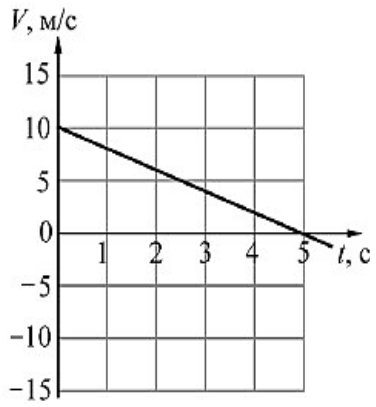

Төменде берілген суреттерде осы дененің V_x жылдамдық проекциясының t

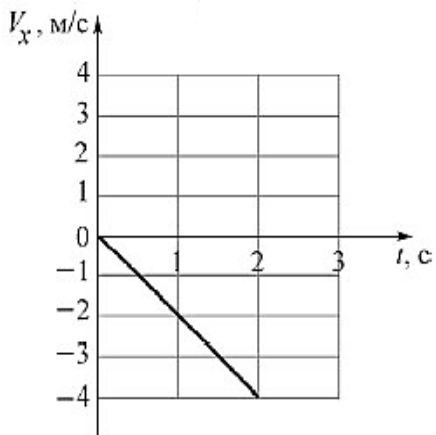
уақытқа тәуелділік графигінің дұрыс бейнеленгенін көрсетіңіз:

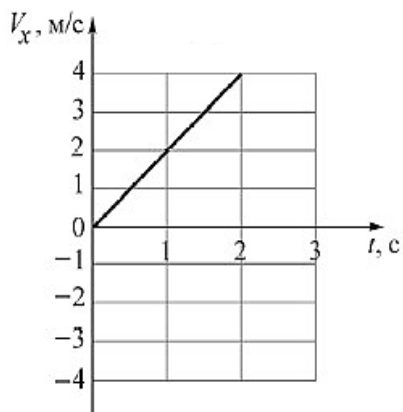
A)

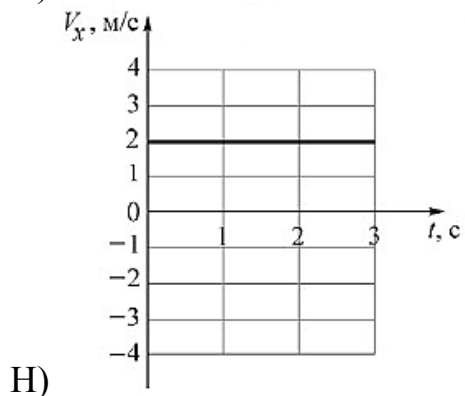
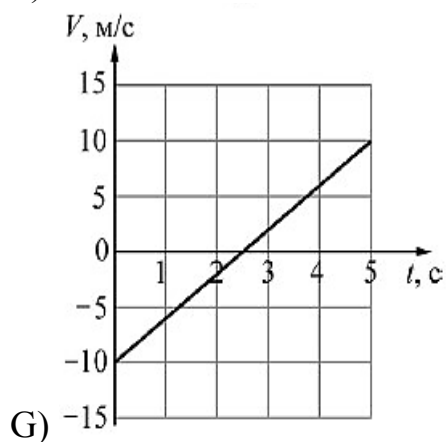
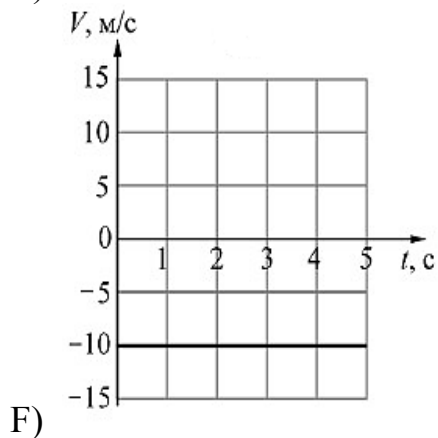
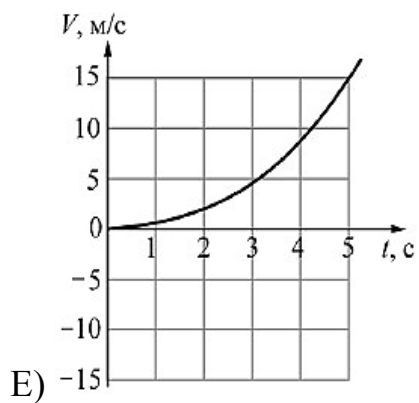
B)

C)

D)

26. Шиыршық серіппенің ұзындығын 3,5 см-ге қысқартқанда 1,4 Н серпімділік күші пайда болады. Оны 2,1 см-ге ұзартқанда серпімділік күші қандай болады?

- A) $0,84 \cdot 10^3$ Н
- B) 0,84 кН
- C) 840 кН
- D) $84 \cdot 10^3$ Н
- E) 8,4 кН
- F) $0,84 \cdot 10^3$ кН
- G) 0,84 Н

Н) 84 кН

27. Ұзындығы 20 см және массасы 4 г горизонталь орналасқан өткізгіш бойымен 10 А ток өткенде, Ампер күші ауырлық күшін теңгеретін магнит өрісінің индукциясы

- A) 60 мТл
- B) 20 мТл
- C) 10 мТл
- D) 40 мТл
- E) 300 Тл
- F) 400 Тл
- G) 30 мТл
- H) 50 мТл

28. Сәулелер арқылы тарайтын немесе жұтылатын ең кіші бір үлес энергия ... деп аталады:

- A) атом
- B) протон
- C) ядро
- D) электрон
- E) квант
- F) фотон
- G) изотоп
- H) жарық

29. Радиоактивті үлгінің анализі ондағы X элементтің 20 тәулікте 8 г-нан 2г-ға азайғандығын көрсетті. X элементтің жартылай ыдырау периоды неге тең?

- A) 3 тәулік
- B) 4 тәулік
- C) 6 тәулік
- D) 12 тәулік
- E) 2 тәулік
- F) 10 тәулік
- G) 15 тәулік
- H) 5 тәулік

30. Температурасы $t_1 = 100^\circ\text{C}$ және қысымы $p_0 = 10^5$ Па болатын оттек $p_1 = 1,5 \cdot 10^5$ Па қысымға дейін изотермалық сығылады. Қысымды $p_2 = 10^5$ Па-ға дейін төмендету үшін осы газды қандай температураға дейін изохоралық суыту керек?

- A) -48°C
- B) 48°C
- C) 20°C
- D) 12°C
- E) -12°C
- F) 24°C
- G) -20°C
- H) -24°C

ХИМИЯ

1. Массасы 800 г темір (III) оксидінің моль саны ...

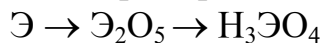
- A) 1.

- B) 5.
C) 3.
D) 4.
E) 2.
2. Осы қосылыста күкірттің тотығу дәрежесі ең жоғарғысы
A) H_2S .
B) CaS .
C) K_2SO_4 .
D) SO_2 .
E) $CaSO_3$.
3. Алмаздың кристалдық торы
A) атомдық
B) атомдық, молекулалық
C) металдық
D) молекулалық
E) иондық
4. Суда ерігенде сілтілік орта түзетін зат:
A) аммоний дигидроортофосфаты.
B) аммоний гидроортофосфаты.
C) алюминий ортофосфаты.
D) аммоний ортофосфаты.
E) натрий ортофосфаты.
5. 2 моль темір (III) сульфатының ерітіндісіне қорғасын нитратының ерітіндісінің артық мөлшері құйылды. Түзілген тұнбаның зат мөлшері
A) 1 моль
B) 7 моль
C) 6 моль
D) 2 моль
E) 5 моль
6. Сутекпен әрекеттесетін қосылыстардың саны
1. O_2
2. HCl
3. C_2H_2
4. Na_2O
5. $HCOH$
6. Fe_2O_3
7. C_3H_4
8. C_3H_7COH
A) 8
B) 7
C) 6
D) 5
E) 4
7. Судың молекуласының құрылысы:
A) сызықтық
B) зигзаг тәрізді
C) тетраэдрлық
D) бұрыштық
E) жазықтық

8. Гидроксид екідайлы емес

- A) барий гидроксиді
- B) галлий гидроксиді
- C) мырыш гидроксиді
- D) германий гидроксиді
- E) алюминий гидроксиді

9. Өзгерістер тізбегіндегі "Э" элементі

- A) Азот.
- B) Калий.
- C) Көміртек.
- D) Кальций.
- E) Фосфор.

10. $\text{HClO} \rightarrow \text{HClO}_2 \rightarrow \text{HClO}_3 \rightarrow \text{HClO}_4$

Осы бағытта қышқылдық қасиетінің өзгеруі:

- A) агрегаттық күйі өзгеріске ұшырайды
- B) кемиді
- C) өзгеріссіз қалады
- D) артады
- E) бірде артып, бірде кемиді

11. Барий нитраты мен натрий сульфаты әрекеттескендегі толық иондық теңдеудегі барлық коэффициенттер қосындысы:

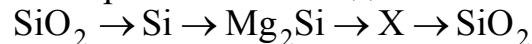
- A) 11
- B) 8
- C) 10
- D) 9
- E) 12

12. Аммоний гидрокарбонаты кондитер тағамдарын пісіруге қолданылады.

Термиялық айырылу нәтижесінде көлемі 22,4 л газ (қ.ж) түзілу үшін қамырға қосылған NH_4HCO_3 - тің массасы

- A) 17 г
- B) 44,8 г
- C) 39,5 г
- D) 44 г
- E) 61 г

13. Берілген айналымдағы X заты

- A) CaSiO_3
- B) SiH_4
- C) MgSiO_3
- D) SiCl_4
- E) H_2SiO_3

14. Белгісіз металл оксидін MeO 44,81 г тотықсыздандыру арқылы 32 г металл алынды, ол металл

- A) Ca
- B) Fe
- C) Ba
- D) Mn
- E) Cr

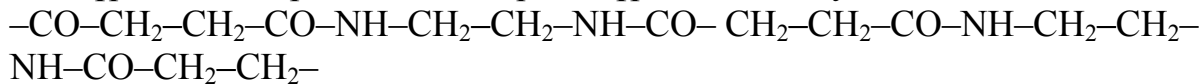
15. Кальций гидросульфатын орта тұзға айналдырады
- A) натрий сульфаты
 - B) натрий хлориді
 - C) күкіртсутек қышқылы
 - D) күкірті қышқыл
 - E) кальций гидроксиді
16. 5,6 г темірді толық хлорлау үшін жұмсалатын хлордың (қ.ж.) көлемі
- A) 3,36 л
 - B) 2,24 л
 - C) 4,48 л
 - D) 5,6 л
 - E) 1,12 л
17. Молекуласындағы «көміртек – көміртек» байланысының ұзындығы ең кіші зат
- A) C_3H_8
 - B) CH_3COOH
 - C) C_2H_4
 - D) C_2H_2
 - E) C_4H_{10}
18. Молекулалық массасы 1 миллион болатын табиғи каучуктың макромолекуласында изопренді буын саны:
- A) 14200
 - B) 12305
 - C) 14706
 - D) 11410
 - E) 15000
19. 3,06 г натрий стеараты мен 3,65 г 10%-тік тұз қышқылын әрекеттестірген кезде алынған стеарин қышқылының массасы
- A) 3,85 г
 - B) 3,35 г
 - C) 2,25 г
 - D) 2,76 г
 - E) 2,84 г
20. Массасы 1 кг целлюлозаны толық эфирлеу үшін массалық үлесі 80% сірке қышқылының ($\rho=1,6 \text{ г/см}^3$) қажет (есептеуі целлюлозаның 1 элементар буынына арналады) көлемі:
- A) 812 мл
 - B) 835 мл
 - C) 1796 мл
 - D) 824 мл
 - E) 868 мл
21. Келтірілген заттардың ішінен негіздік гидроксидтерді таңдаңыз:
- A) $Zn(OH)_2$
 - B) $Al(OH)_3$
 - C) $Ca(OH)_2$
 - D) $Cr(OH)_3$
 - E) H_3PO_4
 - F) $Cr(OH)_2$
 - G) H_2SO_4

H) $\text{Cu}(\text{OH})_2$

22. ^{28}Si , ^{29}Si және ^{30}Si кремний изотоптарындағы протон мен нейтрон сандары қанша?
- A) 14p, 16 n
 B) 28p, 12 n
 C) 14p, 20 n
 D) 14p, 14 n
 E) 29p, 10 n
 F) 14p, 15 n
 G) 14p, 18 n
 H) 29 p, 18 n
23. Тотығу-тотықсыздану реакциялары:
- A) $\text{CO}_2 + \text{C} = \text{CO}$
 B) $\text{CaO} + \text{HCl} = \text{CaCl}_2 + \text{H}_2\text{O}$
 C) $\text{HNO}_3 + \text{KOH} = \text{KNO}_3 + \text{H}_2\text{O}$
 D) $\text{P}_2\text{O}_5 + \text{H}_2\text{O} = \text{HPO}_3$
 E) $\text{CO}_2 + \text{CaO} = \text{CaCO}_3$
 F) $\text{PH}_3 + \text{O}_2 = \text{H}_3\text{PO}_4$
 G) $\text{KOH} + \text{HCl} = \text{KCl} + \text{H}_2\text{O}$
 H) $\text{Cl}_2 + \text{Fe} = \text{FeCl}_3$
24. Халькогендерге жататындар:
- A) 7-ші топтың қосымша топша элементтері
 B) актиноидтар
 C) 6-ші топтың негізгі топша элементтері
 D) периодтық жүйенің 7-ші тобының негізгі топша элементтері
 E) инертті газдар
 F) лантаноидтар
 G) асыл газдар элементтері
 H) 6-ші топтың қосымша топша элементтері
25. Металлургия өндірісінде қолданылмайтын тотықсыздандырғыштар:
- A) мыс
 B) электр тоғы
 C) сутек
 D) күкірт
 E) мырыш
 F) көміртек (II) оксиді
 G) азот (V) оксиді
 H) көміртек (IV) оксиді
26. Гексин-3-тің гомологі:
- A) 2 метилпентин-3
 B) бутин-2
 C) гексен
 D) пентин-2
 E) пентин-1
 F) этин
 G) октин-3
 H) 4 метилпентин-2
27. Ацетальдегид әректеседі:
- A) алюминиймен

- B) қышқылдандырылған калий перманганатымен
- C) этанолмен
- D) натрий гидросульфитімен
- E) калий сульфатымен
- F) фосформен
- G) сутекпен
- H) фосфор хлоридімен

28. Құрылымы берілген полимердің құрылымдық буыны:

- A) $[-\text{CO}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{CO}-\text{NH}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{NH}-\text{CO}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-]$
- B) $[-\text{CH}_2-\text{CH}-\text{NH}-\text{CO}-\text{NH}]$
- C) $[\text{CH}_3-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{O}-\text{NO}_2]$
- D) $[\text{CH}_3-\text{CH}(\text{NH}_2)-\text{CH}_2-\text{CO}-\text{OH}]$
- E) $[-\text{CO}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{CO}-\text{NH}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{NH}-]$
- F) $[-\text{NH}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{NH}-]$
- G) $[-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{CO}-]$
- H) $[-\text{CO}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{CO}-\text{NH}-]$

29. Жауаптардың қайсысы фторға келмейді?

- A) шыны өндірісінде қолданылады
- B) теңіз суында болады, тіс пен сүйектер құрамына кіреді
- C) көміртекпен қышқыл түзеді
- D) ең белсенді металл емес
- E) бөлме температурасында – қызыл түсті газ
- F) фреон газы өндірісінде пайдаланылады
- G) тотығу және тотықсыздану екі жақты қасиет білдіреді
- H) металдармен тұз түзеді

30. Атомының электрондық формуласы $[\text{Ar}, 3d^{10}] 4s^2 4p^2$ элемент периодтық жүйеде орналасатын топ номері мен период номері

- A) 3 және 3
- B) 3 және 4
- C) 2 және 4
- D) 3 және 2
- E) 4 және 4
- F) 2 және 2
- G) 2 және 3
- H) 3 және 5

БИОЛОГИЯ

1. Жасушалары үнемі бөлінетін ұлпа:

- A) Тірек.
- B) Жабын.
- C) Түзуші.
- D) Өткізуші.
- E) Фотосинтездеуші.

2. Өсімдіктің топырақтан қоректенуін ... қоректену дейді.

- A) Сутектік.
- B) Жасанды.
- C) Минералды.

- D) Оттектік.
E) Органикалық.
3. Гүлдің аналығы мен аталығы –
A) тостағаншаны құрайтын сыртқы жапырақшалар.
B) гүлдің ең жіңішке бөлімі.
C) күлтені құрайтын ішкі жапырақшалар.
D) гүл сағағының кеңейген жері.
E) гүлдің негізгі бөлімі.
4. Қарапайымдардың денесін сыртынан қаптайтын, өте жұқа майысқақ немесе қатқыл плазмалы қорғаныш қабат
A) Шырышты қабықша
B) Сілемейлі қабықша
C) Пелликула
D) Жұқа мөлдір қабат
E) Плазмалемма
5. Гидраның қозғалуын қамтамасыз етеді
A) атпа жасушалары
B) ас қорыту жасушасы
C) көбею жасушасы
D) бұлшық ет жасушалар
E) аралық жасушалар
6. Қаракүйе паразит саңырауқұлағы бидайға ... кезінде түседі.
A) гүлдену
B) түптеу
C) масақтану
D) балауыздану
E) өнім жинап бастыру
7. Картоп түйнегінен алынатын заттар:
A) Тыңайтқыш.
B) Йод, бояу.
C) Ақуыз.
D) Май.
E) Крахмал, сірне, спирт.
8. Жасыл мүктерде болмайтын мүше:
A) Ризоидтар
B) Тамыр
C) Сабак
D) Жапырақ
E) Қауашақ
9. Құрғақ жеміс – тұқымшасы бар өсімдік
A) күріште.
B) бақбақта.
C) мендуанада.
D) орамжапырақта.
E) асбұршақта.
10. Кірпікшелі кебісшенің жасуша құрылысында
A) цитоплазма, ядро, 1 жиырылғыш вакуоль бар.
B) цитоплазма, талшық, хлоропласт, ядро, вакуоль, “көзше” болады.
C) цитоплазма, 2 талшық, ядро, хлоропласт, “көзшесі” бар.

- Д) цитоплазма, 2 ядро, кірпікшелер, қылаулатқыш.
Е) цитоплазма, 2 ядро, бірнеше талшық, сорғышы болады.
11. Крокодилдер отрядының өкілі:
А) Гаттерия.
В) Құбылғы.
С) Жылан.
Д) Дала тасбақасы.
Е) Қолтырауын.
12. Тироксин гормоны түзіледі
А) Жыныс безінен
В) Бүйрек үсті безінен
С) Айырша безінен
Д) Ұйқы безінен
Е) Қалқанша безінен
13. Шеткі жүйке жүйесінің бөлімі:
А) ми бағаны
В) жұлын
С) мишық
Д) жүйкелер, жүйке түйінділері
Е) үлкен ми сыңары
14. Көлденең-жолақты ұлпадан тұратын бұлшықет:
А) Жүреkte
В) Ішекте
С) Өкпеде
Д) Қуықта
Е) Қан тамыры
15. Лимфа келіп құяды
А) салатамырға
В) оң жақ қарыншаға
С) көктамырға
Д) сол жақ құлақшаға
Е) оң жақ құлақшаға
16. Өкпе мен ұлпадағы газ алмасу неге байланысты:
А) Заттардың белсенді тасымалдануына.
В) Диффузия заңына.
С) Қысым айырмасына.
Д) Өздігінен алмасуына.
Е) CO_2 мен O_2 концентрациясы бірдей.
17. Қай ғалым бірінші болып таза асқазан сөлін алды?
А) Ч.Дарвин.
В) М.И.Сеченов.
С) И.И.Мечников.
Д) Л.Пастер.
Е) И.П.Павлов.
18. Жануар жасушасы құрамындағы майдың мөлшері:
А) 5-10%
В) 15-20%
С) 10-20%
Д) 10-15%

Е) 1-5%

19. Ағзалардың жеке дамуындағы ішкі ұрық қабаты:

- А) Мезодерма
- В) Энтодерма
- С) Бластула
- Д) Нейрула
- Е) Эктодерма

20. Акпараттық РНҚ-ның калған бөліктерінің бір-бірімен жалғануы:

- А) Интрон.
- В) Сплайсинг.
- С) Плазида.
- Д) Рибозим.
- Е) Экзон.

21. Вакуоль шырынының құрамы:

- А) витаминдер
- В) майлар
- С) тұздар
- Д) ферменттер
- Е) органикалық қышқылдар
- Ғ) шірне
- Г) шырыш
- Н) шайыр

22. Күрделі шашақ гүлшоғырына жатады:

- А) калла
- В) адамтамыр
- С) жоңышқа
- Д) гүлкекіре
- Е) терек
- Ғ) жүзім
- Г) балдырған
- Н) гүлшетен

23. Прокариоттардың фотосинтез үдерісі жүретін көк-жасыл түсті өкілдері:

- А) түйнек бактериясы
- В) шіріту бактериясы
- С) цианобактериялар
- Д) сүт қышқылы бактериясы
- Е) патогенді бактериялар
- Ғ) паразит бактериялар
- Г) оба бактериясы
- Н) туберкулез бактериясы

24. Екіүйлі, ризоиды бар, биіктігі 40 см болатын споралы өсімдік:

- А) шымтезек
- В) жасыл мүк
- С) сфагнум
- Д) ақ мүк
- Е) көкек зығыры
- Ғ) плаун
- Г) қырықбуын
- Н) қырықжапырақ

25. Алқа тұқымдасының жемісі:

- A) тұқымша
- B) жидек
- C) дәнек
- D) бұршаққап
- E) қауашак
- F) бұршаққын
- G) жаңғақ
- H) жинақталған

26. Қосжақтаулы ұлулардың өкілі:

- A) тоспаұлуы
- B) айқұлақ
- C) түйіртеқ
- D) жұмырлақ
- E) кальмар
- F) мидия
- G) жалаңаш шырыш
- H) кемеқұрт

27. Бүйрек үсті безінің гормонын анықтаңыз.

- A) тимозин
- B) адреналин
- C) кортизон
- D) паратгормон
- E) тироксин
- F) инсулин
- G) глюкогон
- H) пролактин

28. Үлкен ми сыңарының көру аймағы орналасқан бөлігі:

- A) төбе
- B) маңдай
- C) самай
- D) шүйде
- E) қарақұс
- F) бет
- G) жақ
- H) көпір

29. Сүйектің жуандап өсуі ... байланысты.

- A) сүйектің зат алмасуына
- B) бұлшық ет жиырылып созылуына
- C) сүйек ұшындағы шеміршек ұлпасы жасушаларының бөлінуіне
- D) бұлшық ет жасушаларының бөлінуіне
- E) сүйек іші жасушаларының бөлінуіне
- F) сүйек қабындағы жасушалардың бөлінуіне
- G) сүйек құрамындағы бейорганикалық заттардың көбеюіне
- H) сүйек құрамындағы органикалық заттардың көбеюіне

30. Қан сарысуында болмайтын нәруыз:

- A) альбумин
- B) глобулин
- C) фибриноген

- D) миозин
- E) актин
- F) гистон
- G) кератин
- H) гемоглобин

ГЕОГРАФИЯ

1. Еуропа, Оңтүстік және Оңтүстік – Батыс Азияда таралған нәсіл
 - A) Еуропоидтық
 - B) Негроидтық
 - C) Монғолоидтық
 - D) Аралас
 - E) Экваторлық
2. Мұхит суының беткі температурасы ... қарай төмендейді.
 - A) экваторға
 - B) полюстерге
 - C) Солтүстік Атлант ағысына
 - D) мұзтауларға
 - E) жылы су қабаттарына
3. Тауларда болатын белдеу:
 - A) Тропиктік
 - B) Қоңыржай
 - C) Альпілік
 - D) Экваторлық
 - E) Биіктік
4. Тынық мұхиттың ауданы (млн. шаршы км)
 - A) 178,6
 - B) 185,7
 - C) 149,1
 - D) 510,2
 - E) 361,1
5. Қазақстанның солтүстігіндегі шекаралас мемлекет.
 - A) Қытай.
 - B) Ресей.
 - C) Үндістан.
 - D) Қырғызстан.
 - E) Каспий теңізімен.
6. Қазақстанның хромит кен орны ... орналасқан
 - A) Ащысай қаласында.
 - B) Жетіқара қаласында.
 - C) Никельтау қаласында.
 - D) Хромтау қаласында.
 - E) Майкүбі қаласында.
7. Қазақстан Алтайындағы қоршаған ортаны ластайтын негізгі көздердің бірін атаңыз.
 - A) Автокөлік.
 - B) Су қоймасы.
 - C) Ауыл шаруашылық қалдықтары.
 - D) Жер игеру.

- Е) Metallургиялық заводтардағы өнеркәсіп қалдықтары.
8. Марқакөл қорығы ұйымдастырылған жыл.
- А) 1974 жыл.
 - В) 1975 жыл.
 - С) 1976 жыл.
 - Д) 1973 жыл.
 - Е) 1977 жыл.
9. Қазақстанның экономикалық-географиялық тұрғыдан артықшылығы
- А) шығыстың таулы болуы
 - В) транзиттік жол торабы үстінде орналасуы
 - С) оңтүстігінде Қырғызстанмен шектеседі
 - Д) климаттың континенттілігі
 - Е) мұхитқа тікелей шығатын жолының болмауы
10. ЖЭС жұмыстарына байланысты проблемалардың бірі:
- А) Отын ресурстарының терең орналасуы.
 - В) Отын ресурстарының біркелкі бөлінбеуі.
 - С) Ауаның ластануы.
 - Д) Отын ресурстарының жеткізу кезіндегі қиындықтар.
 - Е) Электр энергиясын тасымалдау.
11. Батыс Қазақстандағы бағалы балық тұқымы:
- А) Алабұға
 - В) Қызыл балық
 - С) Жайын
 - Д) Шортан
 - Е) Бекіре
12. Қазақстан-Жапония қарым-қатынасы ... бағыттарында жүзеге асырылып отыр.
- А) Сауда, инвестиция, экономикалық көмек.
 - В) Серіктестік, экономикалық қатынас.
 - С) Энергетикалық әріптестік, сауда, несие.
 - Д) Транзит тәртібі, инвестиция.
 - Е) Ғылыми-техникалық байланыстар, несие.
13. ОПЕК-ке кіретін елдер (мұнайды экспортқа шығаратын елдер)
- А) АҚШ, Франция, Украина, Ирак, Сауд Аравия
 - В) Иран, Ирак, Кувейт, Катар, БАӘ, Алжир, Габон
 - С) Қытай, Чили, Иран, Ирак, Сауд Аравия, Ливия, Нигерия
 - Д) Жапония, Монголия, Катар, БАӘ, Ливия, Нигерия
 - Е) Украина, Белоруссия, Кувейт, Алжир, Габон
14. Еуропалық Одақ құрылған жыл
- А) 1959
 - В) 1965
 - С) 1993
 - Д) 1961
 - Е) 1962
15. Украина өнеркәсібінің басты саласы:
- А) Химия өнеркәсібі
 - В) Машина жасау
 - С) Отын-энергетика
 - Д) Құрылыс өнеркәсібі

- Е) Тамақ өнеркәсібі
16. Еуропаның мұнай өндіретін аймағы:
- А) Оңтүстік Еуропа
 - В) Балтық теңізі
 - С) Альпі
 - Д) Еуропа жазығы
 - Е) Солтүстік теңіз
17. Миллионнан астам тұрғыны бар қала:
- А) Ташкент.
 - В) Бішкек.
 - С) Ферғана.
 - Д) Душанбе.
 - Е) Самарқанд.
18. Латын Америкасындағы транзиттік ел:
- А) Уругвай.
 - В) Перу.
 - С) Парагвай.
 - Д) Панама.
 - Е) Аргентина.
19. Африканың темір кенін экспорттайтын басты елдері
- А) Либерия, Мавритания
 - В) Лесото, Свазиленд, Морокко
 - С) Алжир, Нигерия, Ливия
 - Д) Судан, Гана, Ливия
 - Е) Нигерия, ОАР, Эфиопия
20. БҰҰ-ның экологиялық конференциясы 1972 жылы ... өтті
- А) Берлинде
 - В) Лондонда
 - С) Хельсинкиде
 - Д) Стокгольмде
 - Е) Ослода
21. М.Бехайм жасаған тұңғыш глобуста бейнеленді:
- А) Атлант мұхиты
 - В) Тынық мұхиты
 - С) Еуропа
 - Д) Азия
 - Е) Америка
 - Ғ) Африка
 - Г) Австралия
 - Н) Антарктида
22. Астана қаласының ендіктері мен бойлықтары:
- А) 55 °с.е.
 - В) 77 °ш.б.
 - С) 51 °с.е.
 - Д) 71 °ш.б.
 - Е) 57 °с.е.
 - Ғ) 73 °ш.б.
 - Г) 54 °с.е.
 - Н) 79 °ш.б.

23. Жер Күнді орта есеппен... қашықтықта айналып жүреді.

- A) 130 млн км
- B) 140 млн км
- C) 150 млн км
- D) 160 млн км
- E) 170 млн км
- F) 180 млн км
- G) 190 млн км
- H) 200 млн км

24. Ұлы географиялық ашулар заманы:

- A) XV ғ. басы - XVIII ғ. басы
- B) XIV ғ. соңы – XVI ғ. ортасы
- C) XV ғ. соңы - XVII ғ. ортасы
- D) XIII ғ. ортасы – XV ғ. басы
- E) XIV ғ. басы – XV ғ. соңы
- F) XIII ғ. соңы – XVI ғ. соңы
- G) XV ғ. соңы – XVIII ғ. ортасы
- H) XVI ғ. басы – XVIII ғ. басы

25. Ішкі күштер әсерінен болатын қозғалыстардың түрі:

- A) Тік қозғалу
- B) Көлденең қозғалу
- C) Магмалық қозғалыстар
- D) Жер асты
- E) Ғасырлық тербелмелі қозғалыстар
- F) Материктік
- G) Мұхиттық
- H) Толқынды

26. Парана өзені ағып өтетін территория:

- A) Бразилия
- B) Колумбия
- C) Чили
- D) Парагвай
- E) Уругвай
- F) Аргентина
- G) Перу
- H) Боливия

27. Бэр төбешіктері ... нәтижесінде пайда болған.

- A) Коррозия
- B) Тасымал
- C) Тау жыныстарының егелуі
- D) Дефляция
- E) Құмдардың жинақталу
- F) Эолдық аккумуляция
- G) Құмдардың тас болып қату
- H) Үгілу

28. Марқакөл қорығы ұйымдастырылды:

- A) 1926 жылы
- B) 1934 жылы
- C) 1964 жылы

- D) 1939 жылы
 - E) 1968 жылы
 - F) 1976 жылы
 - G) 1984 жылы
 - H) 1992 жылы
29. Елімізде күкірт қышқылын шығарады:
- A) Ауыр металдардың металлургиялық орталықтарында
 - B) Мұнай-газ өндірісі орталықтарында
 - C) Полиметалл кен орындарында
 - D) Уран алатын орталықтарда
 - E) Фосфатты тыңайтқыштар өндірісі орталықтарында
 - F) Мыс пен қорғасын шығаратын орындарда
 - G) Боксит алатын орталықтарда
 - H) Хром шығаратын орталықтарда
30. Қазақстан Венгрия мемлекетіне тауарларын береді:
- A) Темір
 - B) Көмір
 - C) Мақта
 - D) Мұнай
 - E) Алтын
 - F) Химия
 - G) Ауыл шаруашылық
 - H) Полиметалл

ТАРИХ

1. Аккад мемлекетін гүлдендірген патша:
- A) Хаммурапи
 - B) Шульги
 - C) Шаруккин
 - D) Навуходоносор
 - E) Нарамсин
2. Ежелгі вавилондықтардың түсінігінде Таммуз – ол ...
- A) Вавилон қамқоршысы.
 - B) Жер құдайы.
 - C) Ай құдайы.
 - D) Күн құдайы.
 - E) Су құдайы.
3. Урарту мемлекеті қалыптасты:
- A) б.з.б. VIII ғ.
 - B) б.з.б. IX ғ.
 - C) б.з.б. XI ғ.
 - D) б.з.б. XII ғ.
 - E) б.з.б. X ғ.
4. Хетт мемлекетіндегі қала құрылыс өнерінің ерекшелігі:
- A) қала үш қатармен қоршалған
 - B) қала екі қатар дуалмен қоршалған
 - C) патшаға арнап жеке қақпа салынған
 - D) қалаға кіретін жасырын қақпалар болған
 - E) қала қазылған ормен қоршалған

5. Қытайдағы барлық патшалықтарды Цинь Ши Хуанди өзіне бағындырған жыл:
- A) Б.з.д. 330 ж.
 - B) Б.з.д. 221 ж.
 - C) Б.з.д. 284 ж.
 - D) Б.з.д. 23 ж.
 - E) Б.з.д. 184 ж.
6. Пелопоннес – бұл:
- A) Грецияның оңтүстік бөлігі.
 - B) Грецияның солтүстік бөлігі.
 - C) Италияның оңтүстік бөлігі.
 - D) Грецияның ортаңғы бөлігі.
 - E) Италияның солтүстік бөлігі.
7. Финикия алфавитіне негізделген жазу Грецияда қашан пайда болды?
- A) Б.з.д. X ғ.
 - B) Б.з.д. XI ғ.
 - C) Б.з.д. VIII ғ.
 - D) Б.з.д. VII ғ.
 - E) Б.з.д. VI ғ.
8. Александр Македонский әскері Кіші Азияға басып кірген жыл:
- A) Б.з.б. 400 ж.
 - B) Б.з.б. 384 ж.
 - C) Б.з.б. 350 ж.
 - D) Б.з.б. 334 ж.
 - E) Б.з.б. 315 ж.
9. Балқан түбегі, Кіші Азия, Сирия, Египет елдері кірген империя:
- A) Батыс Рим
 - B) Латын
 - C) Франк
 - D) Қасиетті Рим
 - E) Византия
10. Египет халқының ислам дінін қабылдау кезеңі:
- A) IX ғасырдың ортасында
 - B) VII ғасырдың ортасында
 - C) VIII ғасырдың ортасында
 - D) VI ғасырдың ортасында
 - E) X ғасырдың ортасында
11. Франктер империясында феодализмнің қалыптаса бастауының көрінісі:
- A) Цехтардың пайда болуы
 - B) Ұлы Карлдың басқа елдерді жаулап алуы
 - C) Екіншіліктің жедел дамуы
 - D) Тұрақты әскердің көбеюі
 - E) Карл Мартеллдің жерді сыйлыққа үлестіруі
12. Францияда 1358 жылы болған шаруалар көтерілісі қалай аталды?
- A) Жакерия көтерілісі.
 - B) Гуситтер қозғалысы.
 - C) Бас штаттардың құрылуы.
 - D) Уот Тайлер көтерілісі.
 - E) VII Карлдың таққа отыруы.

13. XVI ғ. шетел көпестеріне отарларымен сауда жасауға тыйым салған ел:
- A) Испания
 - B) Ресей
 - C) Германия
 - D) Франция
 - E) Түркия
14. Өзбек ханнан салық жинау құқығын алған Мәскеу кінәзі:
- A) III Василий
 - B) Александр Невский
 - C) III Иван
 - D) Иван Калита
 - E) Дмитрий Иванович
15. Аграрлық өркениеттің негізгі белгісі
- A) ауыл шаруашылығы
 - B) тау – кен өндірісі
 - C) ғылыми-техникалық прогресс
 - D) машиналы өндіріс
 - E) тауар-ақша қатынасы
16. Англиядағы феодалдық топтар мен парламентті жақтаушылар арасындағы азамат соғысының басталған жылы:
- A) 1640 ж.
 - B) 1641 ж.
 - C) 1644 ж.
 - D) 1642 ж.
 - E) 1643 ж.
17. Вольфганг Амадей Моцарт - қай елдің композиторы?
- A) Англияның.
 - B) Францияның.
 - C) Пруссияның.
 - D) Австрияның.
 - E) Италияның.
18. Чилиде әскери диктатура орнатқан билеуші:
- A) Ф.Кастро
 - B) Э.Че Гевара
 - C) С.Альенде
 - D) Д.Ортега
 - E) А.Пиночет
19. XX ғ. 20- жылдарында Үндіқытай елдерінде әлеуметтік-қоғамдық құбылыстардың жаңару себебі:
- A) Неміс капиталы жұмсалды
 - B) Ағылшын капиталы жұмсалды
 - C) Франция капиталы жұмсалды
 - D) Жапон капиталы жұмсалды
 - E) АҚШ капиталы жұмсалды
20. 1995 жылы Еуропа Одағына толық мүшелікке өткен Скандинавия елдері:
- A) Польша, Венгрия.
 - B) Норвегия, Дания.
 - C) Исландия, Ирландия.
 - D) Швеция, Финляндия.

Е) Германия, Нидерландия.

21. Неолит дәуірінде адамдар ойлап тапқан еңбек құралдары:

- А) Чоппер
- В) Жебе
- С) Садақ
- Д) Балта
- Е) Қайла
- Ғ) Бифас
- Г) Келі
- Н) Микролит

22. Қола дәуіріне тән атауларды табыңыз:

- А) Семізбұғы
- В) Шақпақата
- С) Беғазы
- Д) Андронов
- Е) Зеленая балка
- Ғ) Батпақ
- Г) Дәндібай
- Н) Пеньки

23. Үйсін, қаңлы, сармат тайпаларының негізгі атамекендері:

- А) Торғай мен Тобыл өңірі
- В) Зайсан, Алакөл маңы
- С) Есіл, Ертіс бойы
- Д) Сырдарияның орта ағысы
- Е) Нұра, Сарысу бойы
- Ғ) Жайық, Елек, Жем бойы
- Г) Жетісу
- Н) Алтай тауы

24. Батыс Түрік қағанатының билеушілері:

- А) Иштеми қаған
- В) Білге қаған
- С) Қапаған қаған
- Д) Күлтегін қаған
- Е) Қара – Еске қаған
- Ғ) Дато қаған
- Г) Шегу қаған
- Н) Тон қаған

25. Ерте орта ғасырларда Монғолия орта және батыс аудандарын мекендеген тайпалар:

- А) Маңғыт.
- В) Үйсін.
- С) Арғын.
- Д) Найман.
- Е) Дулат.
- Ғ) Жалайыр.
- Г) Керей.
- Н) Барлас.

26. Алаша хан ордасы және күмбезі жағасында орналасқан өзендер:

- А) Торғай

- B) Қаратал
- C) Жанғабыл
- D) Қаракеңгір
- E) Есіл
- F) Арыс
- G) Сарысу
- H) Нұра

27. «Орынбор және Батыс Сібір генерал-губернаторлығындағы Дала облыстарын басқару туралы уақытша Ереже» бойынша қандай облыстар басқарылды

- A) Орал
- B) Жетісу
- C) Ферғана
- D) Торғай
- E) Түркістан
- F) Ташкент
- G) Ақмола
- H) Сырдария

28. 1939 жылдың 23 – тамызда «Өзара шабуыл жасаспау» туралы келісім жасаған мемлекеттер:

- A) Англия
- B) Германия
- C) КСРО
- D) Италия
- E) АҚШ
- F) Жапония
- G) Франция
- H) Чехия

29. 1945 ж. 26 маусымда Біріккен Ұлттар Ұйымының құрамына енген мемлекеттер саны:

- A) 49
- B) 48
- C) 52
- D) 50
- E) 54
- F) 51
- G) 47
- H) 53

30. Екінші апиын соғысы болған жылдар:

- A) 1820-1824 жж.
- B) 1856-1860 жж.
- C) 1840- 1842 жж.
- D) 1850-1856 жж.
- E) 1840-1846 жж.
- F) 1857-1867 жж.
- G) 1857-1877 жж.
- H) 1850-1855 жж.

1. Постиндустриялы мемлекеттер қатарына жатады:
 - A) Бразилия
 - B) Пәкістан
 - C) Жапония
 - D) Үндістан
 - E) Индонезия
2. Парламенттік республикалық басқару формасындағы мемлекеттер:
 - A) Ұлыбритания, Жапония.
 - B) Ресей, Италия.
 - C) Жапония, Польша
 - D) Германия, Ұлыбритания
 - E) Италия, Германия.
3. Қазақстан Республикасының Конституциясындағы баптар саны:
 - A) 89 бап
 - B) 93 бап
 - C) 95 бап
 - D) 98 бап
 - E) 99 бап
4. «Parliament» сөзі ағылшын тілінен аударғанда қандай мағынаны береді?
 - A) сөйлеу
 - B) алда отырған
 - C) қария
 - D) халық
 - E) билік
5. Қылмыстық жауапкершілікті ауырлататын жағдайларға жатпайды:
 - A) Қылмысқа балалар мен психикалық кемтар адамдар тартса.
 - B) Қылмыс табиғат апаты немесе басқа да төтенше жағдайды бүркемеленіп жасалса.
 - C) Қылмыскер қылмысын кәсіби антын бұза отырып жасаса.
 - D) Кінәлі істеген қылмысының зардабын өзі жойса.
 - E) Қылмыс киім формасын немесе өкілеттілікті куәландыратын құжатты пайдалана отырып жасаса.
6. Азаматтардың демалыс уақыттары қарастырылған құқық саласы:
 - A) Азаматтық құқық
 - B) Әкімшілік құқық
 - C) Еңбек құқығы
 - D) Қылмыстық құқық
 - E) Отбасылық құқық
7. Артық сөздерді көрсетіңіз:
 - A) синтез
 - B) индукция
 - C) анализ
 - D) дедукция
 - E) логика
8. «Бостандық деген барынша жақсы қылық істеу», - деп айтқан:
 - A) Сократ
 - B) Ф.Энгельс
 - C) Гегель
 - D) И.Гете

Е) Б.Спиноза

9. Рухани бостандықты бассыздықпен, құмарлық пен құштарлық әлемін абсолюттендіру мен ойына келгеннің бәрін істеумен сәйкестендірген XVIII

ғасырдың ағартушы ғалымы:

А) Б.Спиноза

В) Ф.Энгельс

С) Ф.Вольтер

Д) И.Гете

Е) И.Кант

10. Өмір сүрудің ортақ жағдайларымен біріктірілген және сырттан

біртұтастықпен жауап беретін әсерге әрекет ететін адамдар жиынтығы:

А) Әлеуметтік топ.

В) Әлеуметтік қауымдастық

С) Әлеуметтік ұйым.

Д) Әлеуметтік құрылым.

Е) Әлеуметтік институт.

11. Мемлекеттік құрылысы унитарлы мемлекеттер:

А) Үндістан, Франция.

В) Бразилия, Германия.

С) Венгрия, Польша.

Д) АҚШ, Ресей.

Е) Канада, Венгрия.

12. 2012 жылы Парламент Мәжілісіне өткен саяси партиялар:

А) «Нұр Отан», «Асар», «Азаматтық» партиясы.

В) «Руханият», «Ауыл», ҚХКП.

С) «Нұр Отан», «Азат», Руханият.

Д) «Нұр Отан», «Ақ жол», ҚХКП.

Е) «Асар», «Ақ жол», Бірлік.

13. Адамның қоршаған ортаны ғажайып нәрсе, бағасы жоқ, теңдессіз зат ретінде қабылдап, құрмет көрсетуі және қастерлеуі:

А) тілектестік

В) сыпайылық

С) ізеттілік

Д) жауапкершілік

Е) батылдық

14. 2002 жылы Қазақстанда болған конфессиялардың саны:

А) 20-дан астам

В) 30-дан астам

С) 40-қа жуық

Д) 50-ге жуық

Е) 60-шақты

15. Азаматтық және саяси құқықтар жөніндегі халықаралық пактінің қабылданған жылы:

А) 1948 жылы

В) 1950 жылы

С) 1966 жылы

Д) 1976 жылы

Е) 1989 жылы

16. Арнайы дайындықты қажет етпейтін жұмысқа қабылдау кезінде кәмілетке

толмағандармен неше жастан жеке еңбек шарттарын жасауға құқылы?

- A) 14
- B) 15
- C) 16
- D) 17
- E) 18

17. Фалестің есептеуі бойынша барлық заттардың бастамасы:

- A) жер
- B) су
- C) ауа
- D) от
- E) атом

18. «Осы уақытқа дейін адам туралы ғылым – «бар – жоғы бал ашушы ғылым» болды, сондықтан да басты міндет оны «бақылауға негізделген ғылымдар дәрежесіне» дейін көтеруде деп жазған француздың әйгілі ойшылы:

- A) Огюст Конт
- B) Сен Симон
- C) Г. Спенсер
- D) Т. Зиммель
- E) Ф. Тённис

19. «Дұрыс қабылданған заңдар мемлекетті гүлдендіреді, ал жеке адамның еркіндігі – мемлекеттің жарқырауына себеп» деп айтқан:

- A) Т. Гоббс
- B) Ж. Ж. Руссо
- C) Г. Гегель
- D) И. Кант
- E) Р. Кантильон

20. Қазақстан Республикасын неше жасқа толған азаматы судья бола алады?

- A) 21 жасқа
- B) 25 жасқа
- C) 30 жасқа
- D) 35 жасқа
- E) 40 жасқа

21. Конституциялық монархия жатады:

- A) АҚШ
- B) Қазақстан
- C) Жапония
- D) Италия
- E) Ұлыбритания
- F) Ресей
- G) Германия
- H) Сауд Арабиясы

22. Бір-бірінен алыс жатқан техникалық ғылымдарды гуманитарлық салалардағы терең біліммен ұштастыра білген қазақ ғалымдары:

- A) Ә. Марғұлан
- B) Қ. Сәтбаев
- C) К. Ақышев
- D) А. Байтұрсынов
- E) Ш. Уәлиханов

- F) Е.Букетов
- G) М.Тынышбаев
- H) М.Ахметсафин

23. Құдай туралы діни ілім:

- A) метафизика
- B) диалектика
- C) философия
- D) гносеология
- E) аксиология
- F) теология
- G) мифология
- H) методология

24. Білім сипаты бойынша жіктеледі:

- A) теориялық білімге
- B) тұрмыстық білімге
- C) салыстырмалы білімге
- D) ақпараттық білімге
- E) көркем-бейнелі білімге
- F) сараптамалық білімге
- G) ғылыми білімге
- H) логикалық білімге

25. Жауапкершіліктің аса маңызды шарттарына жатады:

- A) бостандық
- B) құндылық
- C) дербестік
- D) жеке тұлға бостандығы
- E) моральдық таңдау бостандығы
- F) шешім бостандығы
- G) ерік
- H) моральдық саналылық

26. Унитарлы мемлекеттер қатарына жатады:

- A) Германия
- B) АҚШ
- C) Үндістан
- D) Қазақстан
- E) Венгрия
- F) Канада
- G) Бразилия
- H) Испания

27. АҚШ–та бәсекеге түсетін партиялар:

- A) Республикалық
- B) Либералдық
- C) Федералдық
- D) Лейбористік
- E) Коммунистік
- F) Демократиялық
- G) Консервативтік
- H) Социалистік

28. Философия қоғам мен адамға қызмет етуі тиіс деп есептеген:

- A) Аристотель
 - B) Архимед
 - C) Парменид
 - D) Гераклит
 - E) Сократ
 - F) Платон
 - G) Эпикур
 - H) Пифагор
29. Барлық заттардың бастамасы ретінде атомдарды қарастырғандар:
- A) Анаксимен
 - B) Ксенофан
 - C) Гераклит
 - D) Пифагор
 - E) Левкипп
 - F) Демокрит
 - G) Протагор
 - H) Фалес
30. Әлеуметтік әрекет пен құрылымдық – функциялық талдаудың жалпы теориясының негізін қалаған:
- A) Т.Парсонс
 - B) А.Гуссерль
 - C) А.Шюц
 - D) П.Бергер
 - E) П.Лукман
 - F) И.Валлерстайн
 - G) Л.Берталанфи
 - H) А.Талер

ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ

1. Тура мағыналы сөзді табыңыз.
- A) Құлағым ауырып жүр.
 - B) Құлақ етін жеді.
 - C) Баспасөз – қоғамның құлағы, тілі.
 - D) Ақпа құлаққа айтсаң, ағып кетеді.
 - E) Құлақ салды.
2. Синоним сөздерді табыңыз.
- A) Кір, кірме, лас.
 - B) Жота, жөнде.
 - C) Зерек, зауал.
 - D) Жыр, жыртық, жыртыс.
 - E) Дәуір, кезең, заман.
3. Етістікті сөз тіркесін анықтаңыз.
- A) Ыстық шай.
 - B) Иленген қамыр.
 - C) Сан ноғай.
 - D) Сансыз қол.
 - E) Сәлем айту.
4. "Инабатты", "ирек", "имену" - сөздеріндегі "и " дыбысы жақтың қатысына қарай қандай дыбыс, анықтаңыз.

- A) Қатаң.
B) Еріндік.
C) Ашық.
D) Езулік.
E) Қысаң.
5. Сын-қимылды білдіретін қос сөз қатысқан сөйлемді көрсетіңіз.
A) Айран-сүттің бетін жауып қой.
B) Шанды, шөп-желенді бұрқырата үйіреді.
C) Ол ешқашанда асып-таспайды.
D) Қыз-бозбаланың бәрі де осында екен.
E) Сахара тіршілігіне де бірте-бірте үйренді.
6. Баяндауышы сапалық сын есімнен жасалған сөйлемді табыңыз.
A) Бекет Ата ерекше қасиетті жан болыпты.
B) Қазір бұл мінез-құлық тіпті бағалы.
C) Тау жаңғыртып әр дыбысты қайта айтады.
D) Ауыл сыртындағы қырқаның етегі жап-жасыл.
E) Ақ торғын, жеңіл мұнар тауды басқан.
7. Ілік септігінде тұрған сөзді табыңыз.
A) Сөзге.
B) Көркемөнер.
C) Маңайда.
D) Ағаштың.
E) Клубтан.
8. Етістіктің бұрынғы өткен шақ түрін табыңыз.
A) Жүремін, келемін.
B) Ойладым, бардым.
C) Ойлағанмын, барыппын.
D) Ойлап отыр, бара жатыр.
E) Ойлаймын, барамын.
9. Сын есімнен болып тұрған толықтауышты табыңыз.
A) Білгенге жол бос.
B) Жақсылық қасындағы үшеуге кезек-кезек қарады.
C) Ескіге жаңа өлшеуіш.
D) Әсетке әлденелерді айтып жатыр.
E) Бейсен Жомартпен кейін қайтты.
10. Қанатты сөздің авторын табыңыз.
«Керекті сөз өз жерінде айтылсын».
A) Қ.Жалайыри.
B) Құтып.
C) С.Сараи.
D) Ж.Баласағұн.
E) А.Йүгінеки.
11. Метафораны табыңыз.
A) Піскен алма секілді тәтті қызды.
B) Қар – аппақ, бүркіт – қара, түлкі – қызыл.
C) Дәулет – қызық, бала – бал.
D) Жер күлімдер өзіне беріп шырай.
E) Асау жүрек аяғын шалыс басқан.
12. Бапы деген жылан патшасы бар ертегіні табыңыз.

- A) «Аяз би».
- B) «Ер Төстік».
- C) «Керкұла атты Кендебай».
- D) «Аламан мен Жоламан».
- E) «Ағаш ат».

13. «Қас батырдан қорқақ туады,
Қас шеберден шорқақ туады,
Қас жоргадан жортақ туады», – деген үзіндідегі бағалай сөйлеудің жасалу жолын көрсетіңіз.

- A) Екі нәрсені салыстыру жолымен жасалған.
- B) Сөзді ауыс мағынада қолдану арқылы өрнектелген.
- C) Тура мағыналы сөздерден туындаған.
- D) Келемеж, келеке түрінде көрініс берген.
- E) Сауал қою арқылы пайымдалған.

14. «Шағырмақ бұлт жай тастар» кімнің шығармасы екенін анықтаңыз.

- A) Доспамбет.
- B) Шалкиіз.
- C) Асан қайғы.
- D) Жиёмбет.
- E) Қазтуған.

15. Доспамбеттің толғауын табыңыз:

- A) “Күн қайда”.
- B) “Қоғалы көлдер, құм сулар”.
- C) “Шағырмақ бұлт жай тастар”.
- D) “Еділ”.
- E) “Мұнар күн”.

16. Дулат Бабатайұлының өлеңін табыңыз.

- A) «Тағдыр».
- B) «Елім-ай».
- C) «Ақжайлау мен Сандықтас».
- D) «Жаздыгүні шілде болғанда».
- E) «Сүйемін».

17. «Кім жазықты» романында Әжібайға:

«Мазаны алмай, таңдашы сүйгенінді. Өзер болса, бір жылғы төлі малдың,»- деп кім айтқанын белгілеңіз.

- A) Тасболат.
- B) Қабыш.
- C) Әнуар.
- D) Күлтай.
- E) Жұмағұл.

18. І.Жансүгіровтің сықақ әңгімелері мен фельетондары топталған жинақты табыңыз.

- A) «Күк».
- B) «Сағанақ».
- C) «Күй».
- D) «Дала».
- E) «Күйші».

19. «Оянған өлкенің» (Ғ.Мүсірепов) кейіпкерлерін табыңыз.

- A) Мүслима, Ермек.

- В) Қапия ана.
С) Қосым, Сәден.
D) Жұман, Игілік.
E) Мәрзия, Дәмелі.
20. Ғ. Мүсіреповтің тарихи тақырыпқа жазылған шығармасын табыңыз.
A) «Сөз жоқ, соның іздері»
B) «Өмір жорығы».
C) «Италия сапарынан».
D) «Ер Қаптағай».
E) «Айгүл қойшының бір күні».
21. Антонимқатысқан мақал-мәтелдің дұрысын табыңыз:
A) Сабыр түбі – сары алтын.
B) Ақылды қария – ағынды дария.
C) Еменнің иілгені – сынғаны, жігіттің екі сөйлегені – өлгені.
D) Отан оттан да ыстық.
E) Көз – қорқақ, қол батыр.
F) Жақсымен дос болсаң жетерсің мұратқа, жаманмен дос болсаң қаларсың ұятқа.
G) Достың орны – төр, дұшпанның орны – көр.
H) Оқу – білім бұлағы, білім – өмір шырағы.
22. Тұрақты сөз тіркесін табыңыз:
A) Жақ ашпау
B) Қысымға алу
C) Езу тарту
D) Бетінен оты шығу
E) Ұрып-соғу
F) Дәурені өтті.
G) Қатты қиналу
H) Байлығына сену
23. Терминдерді табыңыз:
A) Дәріхана, жедел жәрдем
B) Киім, тағам, туысқан
C) Мұғалім, кітап, дәптер
D) Лексикология, фразеология
E) Жарнама, теледидар
F) Бөлінгіш, алым, бөлшек
G) Мекенжай, нарық, пайыз
H) Глобус, карта, масштаб
24. Қосымша жалғану арқылы жасалған сын есімдерді анықтаңыз:
A) Кір тастың бесеуін шар қылып ойнатқан балуан болды.
B) Жасы отыздан асып, «енді елге қайтпасам болмас» деп жүргенде, Дубный Ригадан бір топ балуанмен келді.
C) Екі білегімен екі атты қозғалтпай қойғаны да болды.
D) Он шақты футболшы жиналып, алаңға шықты.
E) Автор бұл шығарманы дайындауға 30 жылын арнады және бір жарым жылда жазып бітірді.
F) Үш жүздің жасақтары жиналып, жауға соққы беру жөнінде келісімге келді.
G) – Оның екінші орында тұруы қалай?

Н) Тарихи деректердің бірінде Оңтүстік Қазақстанда 25 қаланың аты жазылған.

25. Сұрау есімдігінен болған сұраулы сөйлемді анықтаңыз:

- А) – Мынау менің қаламым ба, әлде сенің қаламың ба?
- В) – Оның аты кім? Мен оны қалай танымын?
- С) – Қазір ол келіп қалса ше?
- Д) – Бүгін «Қазақ елі» монументінің ашылуы болады. Барасың ба?
- Е) – Ата, неге мына екі ағаштың біреуі түп-түзу, ал екіншісі қисық өскен? – деп сұрады немересі.
- Ғ) Сен ауылға бардың ғой, иә?
- Г) Оған өлең ұнады білем, сірә?
- Н) – Неліктен айырбастадың?!– дедім ашуланып.

26. Ф. Оңғарсынованың «Оюлар» өлеңіндегі өзекті ойды айқындаңыз:

- А) Ұлттық дүниетанымды таныту.
- В) Туған жерге деген сағынышты жырлау.
- С) Әжесіне деген сағынышты жырлау.
- Д) Қазақ оюларының түрлерін ұмытпау.
- Е) Бай халық ауыз әдебиетінің үлгілерін насихаттау.
- Ғ) Халқымыздың жүріп өткен жолындағы тарихи оқиғаларды зерделеу.
- Г) Қазақтың сан ғасырлық тарихы бар ұлттық қолөнеріне деген сүйіспеншілік.
- Н) Ұлттық тәлім-тәрбиенің қағидаларына құрмет.

27. Не сыйлайды, не береді келер күн?!

Не де болса тірі тұрсам көрермін.

... құлынымын мен елдің,

... қозысымын мен елдің, – деген Мұқағали ақынның өлең

жолдарындағы көп нүктенің орнына керекті, дұрыс сөзді қойыңыз:

- А) Шекпендегі
- В) Көгендегі
- С) Күпідегі
- Д) Отардағы
- Е) Желідегі
- Ғ) Үйірдегі
- Г) Жайлаудағы
- Н) Бәйгедегі

28. Қазақ халқының «Бес арысын» белгілеңіз:

- А) С.Сейфуллин, М.Жұмабаев
- В) А.Байтұрсынов, М. Дулатов
- С) Б. Майлин, М. Дулатов
- Д) Ж.Аймауытов, М.Жұмабаев
- Е) С. Көбеев, А. Байтұрсынов
- Ғ) С.Торайғыров, Ж. Аймауытов
- Г) М.Әуезов, І. Жансүгіров
- Н) Ш. Құдайбердіұлы

29. Шоқан Уәлиханов Орталық Қазақстан, Жетісу, Тарбағатайды аралап, қазақ халқының тарихы, әдет-ғұрпы, діни ұғымдары туралы жинаған материал-еңбегін белгілеңіз:

- А) «Қырғыздар туралы жазбалар»
- В) «Сот реформасы туралы жазбалар»

- C) «Тәңірі»
- D) «Қытай империясының батыс провинциясы және Құлжа қаласы»
- E) «Оңтүстік Сібір руларының тарихы туралы ескертпелер»
- F) «Ыстықкөл сапарының күнделіктері»
- G) «Қазақтың халық поэзиясының түрлері»
- H) «Жоңғария очерктері»

30. Абай ақынның Крыловтан аударған шығармаларын табыңыз:

- A) Жартас
- B) Қазаға ұшыраған қара шекпен
- C) Теректің сыйы
- D) Есек пен бұлбұл
- E) Өлсем, орным қара жер сыз болмай ма?
- F) Жазғытұры
- G) Қараңғы түнде тау қалғып
- H) Бүркіт пен қарға

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. Берілгенәріптерден дұрыс құралған сөзді табыңыз: *z, a, r, d, z, i, l, b*

- A) blizzard
- B) lizzbard
- C) zlibzard
- D) dirzzabl
- E) zibldarz

2. Дұрыс есімше таңдаңыз: A ... ring

- A) Stealing.
- B) Stole.
- C) Stealed.
- D) Stoling.
- E) Stolen.

3. Сұраққа дұрыс жауапты табыңыз.

... .

It`s a restaurant.

Let`s have dinner there.

- A) What`s your new address?
- B) Where is the nearest restaurant?
- C) Can you tell me the way to the restaurant?
- D) How far is it from here?
- E) What`s that tall building over there?

4. Мағынасы ұқсас мақалды таңдаңыз: Өлін білмеген әлек.

- A) Great boast, small roast.
- B) Never say die.
- C) Let begones be begones.
- D) Let sleeping dog lie.
- E) Look before you leap.

5. “To leave school ” аударылады:

- A) Куәлік алу
- B) Мектеп бітіру
- C) Институт бітіру
- D) Емтихан тапсыру

Е) Колледжге түсу

6. Тиісті артикльді қойыңыз.

The highest building in our city is ... “Kazakhstan”.

A) A.

B) The.

C) - .

D) An.

E) On.

7. Демеуліктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз:

That man is responsible ... what his dog did.

A) For.

B) About.

C) By.

D) At.

E) Of.

8. Сын есімді жұрнақ арқылы түрлендіру. *Atom*

A) word

B) ic

C) ness

D) ly

E) ous

9. “575”-ші -

A) five hundredth seventy -fifth

B) five hundred seventy -five

C) five hundredth and seventy-fifth

D) five hundreds and seventy-fifth

E) five hundred and seventy-fifth

10. “63”-ші

A) sixteen third

B) six thirty

C) sixty third

D) sixty three

E) sixteen three

11. Есімдіктердің дұрыс нұсқасын табыңыз: There is ... new under the sun.

A) Somebody.

B) Anybody.

C) No thing.

D) Anything.

E) Nothing.

12. Есімдіктің дұрыс вариантын көрсетіңіз. *Find it ...*

A) yours

B) with you

C) mine

D) yourself

E) you

13. Берілген зат есімдерден көпше түрін жасаңыз: *A leaf, a goose, a tooth.*

A) Leaves, geese, teeth.

B) Leaves, goosies, teeth.

C) Leaves, geese, teeth.

- D) Leaf, geese, teeth.
E) Leaves, geese, teeth.
14. Зат есімнің көпше түрінің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *Man-driver*
A) Man-drivers.
B) Mans-drivers.
C) Mens-drivers.
D) Men-drivers.
E) Men-driver.
15. Етістіктің дұрыс нұсқасын табыңыз: *My brother ... a beard.*
A) grow
B) had grown
C) grows
D) has grown
E) have grown
16. Ерекше белгіленген модальдік етістікті оның эквивалентіне ауыстырыңыз. We **are to** stay here.
A) could
B) can
C) can't
D) must
E) might
17. Төлеу сөзі бар сөйлемнің дұрыс нұсқасын табыңыз:
She asked: "When were the telegrams sent?"
A) She asked when were the telegrams sent.
B) She asked when the telegrams had been sent.
C) She asked when had the telegrams sent.
D) She asked when the telegrams had sent.
E) She asked when the telegrams were sent.
18. Етістіктің ырықсыз етістегі дұрыс формасын табыңыз:
Computers __ everywhere (to use).
A) Be used.
B) Use.
C) Are used.
D) Have being used.
E) Are being using.
19. Сөйлемнің дұрыс вариантын табыңыз:
When I was a child, I ...much ice-cream.
A) used eat
B) used to eat
C) used eating
D) used to eating
E) use to eat
20. Мәтінді оқып, тапсырманы орындаңыз:
Mr. Nelson wanted to be elected sheriff in a New Hampshire county. He went from farm to farm asking people to vote for him. Mrs. Marrow saw him coming up one day and reached for the broom. "Get off, you good-for-nothing loafer", she shouted.
«But Mrs. Marrow», said Nelson. «I have just come to ask you if you'll vote for me for sheriff».

«*Sheriff!*» shouted Mrs. Marrow. «*Your place is in the lockup, not in the sheriff's office. You are a scoundrel, and your father was a scoundrel, and your grandfather was a scoundrel. Get out of here before I take this broom to you.*» Nelson decided to go. Before climbing back into the car, he took out his notebook and wrote, after the name of Marrow, one word: «*Doubtful*».

Мәтінге тақырып таңдаңыз:

- A) How to become a President.
- B) Mrs. Marrow is a Sheriff.
- C) Mr. Nelson and a Scoundrel.
- D) The Last Elections.
- E) He wants to Be a Sheriff.

21. Етістікті дұрыс түрде қойыңыз: *I am gladto you at the moment.*

- A) written
- B) write
- C) to have written
- D) be write
- E) to be writing
- F) having written
- G) being written
- H) to write

22. Сұраулы сөйлемді аяқтаңыз: *Let's do it tomorrow, ...?*

- A) didn't we
- B) did we
- C) is we
- D) do we
- E) don't we
- F) will we
- G) shall we
- H) are we

23. «*To finish school*» сөз тіркесінің синонимі:

- A) To leave school
- B) To begin school
- C) To play truant
- D) To enter school
- E) To get school
- F) To start school
- G) To have school
- H) To miss school

24. Аудармасын табыңыз: *Екі айлық сәби*

- A) Two- month-old baby
- B) Two-months-old baby
- C) A two-monthes-old baby
- D) A two-months-old baby
- E) A two-month-old's baby
- F) Two-month's-old baby
- G) A two-month's-old baby
- H) A two-month-old baby

25. Реттік сан есімді табыңыз:

- A) Seventy

- B) The thirteenth
- C) Forty
- D) The twenty and first
- E) Twenty and first
- F) The fortieth
- G) Thirty -one
- H) Fifty and second

26. Есімдіктің дұрыс нұсқасын көрсетіңіз: *She is younger than...*

- A) me
- B) him
- C) I
- D) our
- E) its
- F) her
- G) who
- H) mine

27. Тиісті артикльді қойыңыз: *Could you close ... window, please. It's too noisy in ... street.*

- A) the, -
- B) the, the
- C) -, a
- D) a, a
- E) -, the
- F) -, -
- G) the, a
- H) a, the

28. Етістіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *We would have left last week if I ... my work.*

- A) will finish
- B) would finish
- C) finished
- D) finish
- E) should finish
- F) had finished
- G) have finished
- H) has finished

29. Дұрыс жауапты табыңыз: *What is «Big Ben»?*

- A) Clock
- B) Museum
- C) University
- D) Park
- E) Theatre
- F) Cinema
- G) Zoo
- H) Exhibition

30. Мәтінді оқып, мазмұнына байланысты сөйлемді аяқтаңыз: *People who live alone sometimes feel ill and unhappy. Their doctors tell them to get a pet. Their «medicine» can be a dog, cat, bird or goldfish. These people are not ill. They just need ...*

- A) some medicine.
- B) to go out.
- C) to find a new job.
- D) to buy something.
- E) new clothers.
- F) to see an interesting film.
- G) a new doctor.
- H) something to love.